

แนวทาง
การจัดทำรายงานการควบคุมภายใต้
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

สำนักพัฒนาระบบบริหาร
มีนาคม 2557

แนวทาง

การจัดทำรายงานการควบคุมภายใน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

มีนาคม ๒๕๕๗

ตามแนวทางการจัดทำระบบการควบคุมภายใน
และประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คำนำ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ประกาศใช้ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ค.ต.ง.) ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๖ กำหนดให้หน่วยงานจัดทำรายงานเกี่ยวกับการควบคุมภายในเสนอต่อ ค.ต.ง. อุปนายก ๑ ครั้ง ภายใน ๘๐ วัน นับจากวันสิ้นปีงบประมาณ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้จัดทำ แนวทาง : การจัดવางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานได้จริงตามความเหมาะสม และเกิดประโยชน์แก่องค์กรอย่างแท้จริง ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมสมกับองค์กร โดยจัดทำเป็นแนวทางการจัดทำรายงานการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีการทบทวนและปรับปรุงแนวทางการจัดทำรายงานการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนในวิธีการดำเนินงานมากขึ้น โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางเล่มนี้จะช่วยให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้าใจในการจัดทำรายงานการควบคุมภายในเพิ่มขึ้น และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานการควบคุมภายในในระดับหน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง) และระดับหน่วยรับตรวจ (สป.กษ.) ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และสามารถพัฒนาระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริง

สำนักพัฒนาระบบบริหาร
เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
มีนาคม ๒๕๕๗

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ กรอบแนวคิดและมาตรฐานการควบคุมภายใน

๑. ความหมาย	๑
๒. วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	๑
๓. แนวคิดของการควบคุมภายใน	๑
๔. การจัดวางระบบการควบคุมภายใน	๒
๕. มาตรฐานการควบคุมภายใน	๒

ส่วนที่ ๒ การประเมินผลการควบคุมภายใน

ขั้นตอนการประเมินผลการควบคุมภายใน	๔
๑. กำหนดผู้รับผิดชอบ	๔
(๑) ระดับหน่วยรับตรวจ	๔
(๒) ระดับส่วนงานย่อย	๔
๒. กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการประเมิน	๕
๓. ศึกษาและทำความเข้าใจโครงสร้างการควบคุมภายใน	๗
๔. จัดทำแผนการประเมินผลการควบคุมภายใน	๗
๕. การประเมินผลและจัดทำรายงานการควบคุมภายใน	๘
(๑) ระดับส่วนงานย่อย	๙
(๒) ระดับหน่วยรับตรวจ	๑๐
๖. กรอบระยะเวลาการส่งรายงาน	๑๔
ผังขั้นตอนการจัดทำรายงานการควบคุมภายในระดับส่วนงานย่อย	๑๖
ผังขั้นตอนการจัดทำรายงานการควบคุมภายในระดับหน่วยรับตรวจ	๑๖

ส่วนที่ ๓ แผนการดำเนินงานการควบคุมภายใน

๑๗

เอกสารอ้างอิง

๑๘

ภาคผนวก

๑๙

- คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัด
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนด
มาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔
- ขอบเขตการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  - ระดับหน่วยรับตรวจ
  - ระดับส่วนงานย่อย
- แบบฟอร์มรายงานการควบคุมภายใน
  - ระดับหน่วยรับตรวจ
  - ระดับส่วนงานย่อย
- แบบสอบถามการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ๑)

๒๐

๒๒

๒๖

๒๖

๒๖

๒๗

๒๗

๔๒

๔๓

ส่วนที่ ๑

กรอบแนวคิดและมาตรฐานการควบคุมภายใน

๑. ความหมาย

การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการที่ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคลากรทุกระดับของหน่วยรับตรวจ กำหนดให้มีขึ้นเพื่อให้มีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

๒. วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

๒.๑ การดำเนินงาน (Operation : O) หมายถึง การบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การร้าวไหล การสืบเปลี่ยนหรือการทุจริตของหน่วยรับตรวจ

๒.๒ การรายงานทางการเงิน (Financial : F) หมายถึง รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ภายใน และภายนอกหน่วยรับตรวจ เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

๒.๓ การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance : C) ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ รวมทั้ง การปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานที่องค์กรได้กำหนดขึ้น

๓. แนวคิดของการควบคุมภายใน

๓.๑ การควบคุมภายในเป็นกระบวนการที่รวมไว้หรือเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานตามปกติ ที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกำหนดไว้ในกระบวนการปฏิบัติงาน (Built in) ประจำวันตามปกติของหน่วยรับตรวจ ดังนั้น ฝ่ายบริหารจึงควรนำการควบคุมภายในมาใช้โดยรวมเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงาน ซึ่งได้แก่ การวางแผน การดำเนินการ และการติดตามผล

๓.๒ การควบคุมภายในเกิดขึ้นได้โดยบุคลากรของหน่วยรับตรวจ บุคลากรทุกระดับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการให้ความสนับสนุนระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจให้มีประสิทธิผล ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนด ส่วนบุคลากรอื่นของหน่วยรับตรวจนี้หน้าที่รับผิดชอบโดยการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้น

๓.๓ การควบคุมภายในให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ถึงแม้ว่าการควบคุมภายในจะออกแบบไว้ให้มีประสิทธิผลเพียงใดก็ตามก็ไม่สามารถให้ความมั่นใจว่าจะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ตามที่ตั้งใจไว้ ทั้งนี้ เพราะการควบคุมภายในมีข้อจำกัด เช่น โอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาดจากบุคลากร เนื่องจากความไม่ระมัดระวัง ไม่เข้าใจ คำสั่ง หรือการใช้ดุลยพินิจผิดพลาด การสมรู้ร่วมคิดกัน การปฏิบัติผิดกฎหมายระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้ที่สำคัญที่สุด คือ การที่ผู้บริหารหลีกเลี่ยงขั้นตอนของระบบการควบคุมภายในหรือใช้อำนาจในทางที่ผิด นอกจากนี้ การวางแผนการควบคุมภายในจะต้องคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกันว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการควบคุมภายในจะคุ้มค่ากับต้นทุนที่เกิดขึ้น

๔. การจัดวาระระบบการควบคุมภายใน

การจัดวาระระบบการควบคุมภายใน ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะ ขนาดของหน่วยงานในความรับผิดชอบ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ในปัจจุบันส่วนใหญ่มีการควบคุมภายในอยู่แล้ว การกำหนดหรือออกแบบการควบคุม โดยที่จะใช้วิธีปรับปรุงการควบคุมที่มีอยู่แล้ว

๔.๑ การกำหนดหรือออกแบบระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล

- ๑) กำหนดวัตถุประสงค์
- ๒) ค้นหาความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ
- ๓) พิจารณาภารกิจกรรมการควบคุมที่มีอยู่แล้ว ว่าสามารถที่จะป้องกันหรือลดความเสี่ยงได้ในระดับใด
- ๔) ระบุภารกิจกรรมการควบคุมใหม่เพื่อป้องกันความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงที่เหลือให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๕) ประเมินภารกิจกรรมที่ต้องใช้ในการดำเนินภารกิจกรรมซึ่งต้องไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ได้รับ
- ๖) จัดทำแผนการดำเนินภารกิจกรรมควบคุม
- ๗) ดำเนินภารกิจกรรมควบคุมและติดตามผล

๔.๒ แนวทางการกำหนดหรือออกแบบระบบการควบคุมภายใน

หน่วยรับตรวจสอบความเข้าใจโครงสร้างองค์กร ภาระหน้าที่และวัตถุประสงค์ของส่วนงานย่อย ตามโครงสร้างองค์กร แล้วจึงกำหนดงานในความรับผิดชอบออกเป็นภารกิจกรรม โดยพิจารณาจากกระบวนการที่ปฏิบัติอยู่ในแต่ละส่วนงานย่อย โดยมีวิธีในการออกแบบระบบการควบคุมภายใน จาก ๒ วิธี

(๑) วิธีที่ว่าไป โดยเป็นการควบคุมสำหรับงาน/ภารกิจกรรมที่ว่าไป เช่น การบริหารงานนโยบาย การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งสามารถเลือกจากรายการควบคุมที่ว่าไป เช่น แบบสอบถามการควบคุมภายใน เป็นต้น

(๒) วิธีเฉพาะ โดยเป็นการควบคุมจากการออกแบบโดยเฉพาะสำหรับงาน/ภารกิจกรรมที่แตกต่างจากงาน/ภารกิจกรรมที่ว่าไป

โดยทั้ง ๒ วิธี ต้องเข้าใจกระบวนการของภารกิจนั้นเป็นอย่างดี โดยจัดทำแผนผังกระบวนการ แล้วพิจารณาว่าการควบคุมภายในที่ดีมีอะไรบ้างที่สามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอนตามแผนผังกระบวนการ เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจนั้นบรรลุวัตถุประสงค์

๕. มาตรฐานการควบคุมภายใน

ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ได้แก่

๕.๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ซึ่งส่งเสริมให้องค์ประกอบการควบคุมภายในอื่นๆ มีประสิทธิผลในหน่วยรับตรวจสอบ หรือทำให้การควบคุมที่มีอยู่มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น หรือทำให้บุคลากรให้ความสำคัญกับการควบคุมมากขึ้น ในกรณีตรงข้าม สภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ไม่มีประสิทธิผลอาจทำให้องค์ประกอบการควบคุมอื่นๆ มีประสิทธิผลลดลง สภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในสะท้อนให้เห็นทัศนคติและการรับรู้ถึงความสำคัญของการควบคุมภายในของบุคลากรระดับต่างๆ ในหน่วยรับตรวจสอบ

- ๑) ปรัชญาและรูปแบบการบริหาร
- ๒) ความซื่อสัตย์และจริยธรรม
- ๓) ความรู้ ทักษะ และความสามารถของบุคลากร
- ๔) โครงสร้างองค์กร
- ๕) การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ
- ๖) นโยบายบริหารด้านบุคลากร
- ๗) กลไกการติดตามการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

๕.๒ การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่สำคัญที่ใช้ในการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจ รวมทั้งการค้นหา และนำเสนอวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อหน่วยรับตรวจ

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย การระบุปัจจัยเสี่ยง และวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบในการตัดสินใจ รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญว่าเหตุการณ์ใดหรือเงื่อนไขอย่างใดที่จะมีผลกระทบต่อการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบที่ได้รับ และกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง

๑) ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
- ความเสี่ยงในการดำเนินงาน (Operational Risk)
- ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายเบื้องต้น (Compliance Risk)

๒) การจัดการความเสี่ยง การป้องกันหรือลดความเสี่ยงสามารถจัดการได้โดย

- การหลีกเลี่ยง (Avoiding) คือ การหยุดการดำเนินการหรือหลีกเลี่ยงการดำเนินการหรือหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง
- การแบ่งความรับผิดชอบ (Sharing) คือ การแบ่งความรับผิดชอบให้ผู้อื่นมารับผิดชอบ เช่น การทำประกัน การใช้บริการจากภายนอก (Outsource)
- การลด (Reducing) คือ การควบคุมเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือลดผลกระทบจากความเสี่ยง
- การยอมรับ (Accepting) คือ การยอมรับความเสี่ยงนั้น โดยอาจจะเนื่องจากได้ลดความเสี่ยงลงจนเป็นที่น่าพอใจแล้ว หรือค่าใช้จ่ายในการลดความเสี่ยงไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการ

๕.๓ กิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมควบคุม หมายถึง นโยบายและระเบียบ วิธีปฏิบัติ รวมถึงมาตรการต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้นเพื่อให้บุคลากรนำไปปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงและได้รับการสนับสนุนโดยมีการปฏิบัติตาม ตัวอย่าง กิจกรรมการควบคุม เช่น การสอบทานงาน การคุ้มครองกันทรัพย์สิน และการแบ่งแยกหน้าที่ เป็นต้น

๕.๔ สารสนเทศและการสื่อสาร

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูปที่มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน

การสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกหน่วยรับตรวจ ซึ่งอาจใช้คนหรือใช้สื่อในการติดต่อสื่อสารก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

๕.๕ การติดตามและประเมินผล หมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานและประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้มีความเพียงพอและเหมาะสม มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในจริง ข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา

ส่วนที่ ๒

การประเมินผลการควบคุมภายใน

การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน เป็นกิจกรรมที่รวมอยู่ในการบริหารจัดการและการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตามปกติประจำวันของแต่ละส่วนงานย่อยภายใต้หน่วยรับตรวจ ที่ฝ่ายบริหารและบุคลากรทุกระดับต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดให้มีกิจกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของส่วนงานย่อยที่ตนเองรับผิดชอบ

การประเมินผลเป็นรายครั้ง เน้นที่ประสิทธิผลของการควบคุมภายในโดยตรง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง เครื่องมือการประเมินผลมีหลายอย่าง เช่น ตารางกิจกรรมที่ควรปฏิบัติ (Checklists) แบบสอบถามการควบคุมภายใน (Internal Control Questionnaires) ผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flowcharts) เทคนิคการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self Assessment) ทั้งนี้ ผู้ประเมินจะต้องใช้วิธีการประเมินและเครื่องมือการประเมินที่เหมาะสมที่สุดกับหน่วยรับตรวจ

ขั้นตอนการประเมินผลการควบคุมภายใน

๑. กำหนดผู้รับผิดชอบ

กำหนดและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือคณะทำงานและหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนและเป็นทางการ เพื่อทำหน้าที่ในการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยรับตรวจโดยในระดับส่วนงานย่อย ให้หน่วยงานระดับสำนัก/กองทำหน้าที่ในการประเมินผลการควบคุมภายในระดับส่วนงานย่อย และให้ผู้ตรวจสอบภายในทำหน้าที่สอบทานการประเมินของฝ่ายบริหารว่า ระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ มีความเพียงพอและมีประสิทธิผลหรือไม่

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลแต่ละระดับ เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินงานการควบคุมภายในและการจัดทำรายงาน ดังนี้

๑) ระดับหน่วยรับตรวจ

รับผิดชอบโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายใน ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒๘๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗ โดยมีผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหาร เป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาระบบบริหารเป็นเลขานุการ และมีอำนาจหน้าที่อำนวยการและประสานการประเมินผลการควบคุมภายใน ทบทวนและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน จัดทำแผนปฏิบัติงานประเมินผล และประสานงานส่วนงานย่อย เพื่อติดตามการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขวิธีการควบคุมความเสี่ยง รวมทั้งพิจารณาความเสี่ยงที่ส่วนงานย่อยไม่สามารถควบคุมได้หรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในภาพรวมของหน่วยรับตรวจ และเลือกหรือค้นหาวิธีการควบคุมที่เหมาะสม เพื่อนำเสนอฝ่ายบริหารพิจารณาสั่งการ ตลอดจนร่วบรวมและจัดทำรายงานสรุปผล การประเมินระดับหน่วยรับตรวจเสนอต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒) ระดับส่วนงานย่อย

รับผิดชอบโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กอง ซึ่งเป็นไปตามติดตามประเมิน คณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๗ ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานเป็นประธาน ผู้แทนแต่ละกลุ่ม/ฝ่ายเป็นคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง ระบุปัจจัยเสี่ยง และ

จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง เสนอมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามและประเมินผลและจัดทำรายงานผลการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

๒. กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการประเมิน

การจัดทำระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (กรกฎาคม ๒๕๖๖) ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมภายในใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดขอบเขตการควบคุมภายใน ไว้ ๖ ด้าน ดังนี้

(๑) การควบคุมด้านการจัดการ (งานตามภารกิจหน้าที่หลักที่รับผิดชอบ) เป็นการดำเนินการ เกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ การจัดองค์กรเพื่อรับรับ ภารกิจ การกำกับและควบคุมงาน โดยเป็นการควบคุมกระบวนการสำคัญที่ทำให้งานภารกิจหลักของส่วนราชการ ในบทบาทระดับกระทรวงสามารถดำเนินงานและบริหารจัดการงาน เพื่อตอบสนองภารกิจของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และภารกิจของหน่วยงานที่กำหนดไว้ มีการปฏิบัติตามโดยการวางแผนดำเนินงานที่เหมาะสม
- เพื่อให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
- เพื่อให้มีการจัดโครงสร้างภายในองค์กรเหมาะสมกับภารกิจ

(๒) การควบคุมด้านงบประมาณ เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการตั้งงบประมาณ (จัดทำคำขอ) การบริหารและควบคุมงบประมาณ (การใช้จ่าย) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้การวางแผน และกำหนดวงเงินงบประมาณประจำปี สอดคล้องกับภารกิจ วัตถุประสงค์ และแผนงานของหน่วยงาน
- เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสามารถบรรลุ เป้าหมายของหน่วยงาน

(๓) การควบคุมด้านบริหารทรัพยากรบุคคล (งานบริหารและพัฒนาบุคคลากร) ดำเนินการ เกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังคน การสรรหาบรรจุและแต่งตั้ง การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การมอบหมายงาน และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลากร การพิจารณา ค่าตอบแทนสวัสดิการและดำรงรักษาบุคคลากร

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้มีการกำหนดนโยบายด้านบุคคลากรที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเจตนา�ั่นการสร้างระบบ การบริหารจัดการที่ดี
- เพื่อให้กระบวนการในการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- เพื่อให้กระบวนการในการบริหารทรัพยากรบุคคลมีความสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ โดยเฉพาะของรัฐบาล และสำนักงาน ก.พ.
- เสริมสร้างให้บุคคลากรในหน่วยงานมีจริยธรรมและจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติงานและต่อ หน่วยงาน

๔) การควบคุมด้านการเงินและทรัพย์สิน ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนการควบคุมการรับ - จ่ายเงินทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การรับเงิน การจ่ายเงิน การบันทึกบัญชี และการรายงานข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้การรับ - จ่ายเงิน เป็นไปตามแผนและวางแผนที่ได้รับอนุมัติ และการควบคุมทรัพย์สิน ตั้งแต่กระบวนการวางแผน จัดหา การจัดซื้อจัดจ้าง การใช้ การเก็บรักษาและซ่อมบำรุง ตลอดจนการจำหน่ายทรัพย์สิน โดยด้านการเงิน ได้แก่ การนำเงินส่งกองคลัง การกันเงินไว้เบิกเหลือปี การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี การรายงานความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างประจำเดือน การยึดเงินราชการ

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้การรับ - จ่าย และการควบคุมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามที่มีระเบียบกำหนดไว้
- เพื่อให้มีการบันทึกการบัญชีเป็นด้วยความถูกต้อง และสามารถรายงานข้อมูลทางการเงินได้ถูกต้อง ครบถ้วนและเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้
- เพื่อให้หน่วยงานมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดหา และการดูแลทรัพย์สินของหน่วยงานให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม และมีการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ
- เพื่อให้การจัดหา การจำหน่ายทรัพย์สินของหน่วยงานมีความโปร่งใส และเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ
- เพื่อให้มีการควบคุมการใช้ การเก็บรักษาทรัพย์สินของราชการเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

๕) การควบคุมด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ เป็นการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่ทางราชการกำหนดและมีการกำกับดูแลและป้องกันความเสียหาย โดยดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ การกำกับดูแลและป้องกันการเสียหาย

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้มีการกำหนดแนวทางการควบคุมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เหมาะสม เกิดประสิทธิผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน
- เพื่อให้มีการกำกับดูแล มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับในระยะเวลาที่เหมาะสม
- เพื่อป้องกันความเสียหายหรือความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ และข้อบังคับ

๖) การควบคุมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านอุปกรณ์ Hardware, Application, Software, ระบบเครือข่ายและความปลอดภัย ด้านระบบงาน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มาตรฐานและเป็นปัจจุบัน
- เพื่อให้อุปกรณ์ Hardware, Application, Software, ระบบเครือข่าย มีความพร้อมใช้งานและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
- เพื่อให้ระบบงานมีความปลอดภัย มีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน สมบูรณ์ และเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

โดยในส่วนของด้านที่ ๒ - ๖ เป็นการดำเนินงานการบริหารจัดการงานด้านบริหารทั่วไปในระดับ กอง/สำนัก ซึ่งได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการเงินและทรัพย์สิน ด้านการปฏิบัติตาม ระเบียบข้อบังคับ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓. ศึกษาและทำความเข้าใจโครงสร้างการควบคุมภายใน

คณะกรรมการทุกระดับที่ทำหน้าที่ในการประเมินผลการควบคุมภายใน ศึกษาและทำความเข้าใจ คณะกรรมการทุกระดับที่ทำหน้าที่ในการประเมินผลการควบคุมภายใน ศึกษาและทำความเข้าใจ โครงสร้างการควบคุมภายใน วัตถุประสงค์ วิธีการ และรูปแบบของระบบการควบคุมภายใน เช่น เอกสารแนวทาง การจัดวางระบบการควบคุมภายในและประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน การบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO โครงสร้างและบทบาทภารกิจขององค์กร เป็นต้น

๔. จัดทำแผนการประเมินผลการควบคุมภายใน

จัดทำรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

(๑) กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการควบคุมภายในแต่ละระดับ

(๒) ศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบและแนวทางการดำเนินงานของระบบการควบคุมภายใน

(๓) คณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแนวทางการดำเนินงาน กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์การประเมิน รวมทั้ง ระบบการติดตามประเมินผลและการรายงานผลการควบคุมภายใน

(๔) หน่วยงานระดับสำนัก/กอง ประเมินผล และจัดทำรายงานการควบคุมภายในระดับส่วนงาน ย่อย (สำนัก/กอง)

(๔.๑) คณะกรรมการในระดับสำนัก/กอง ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานปลัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกำหนดระบบการประเมินผลการควบคุมภายใน ระบบการติดตามผล การดำเนินงานและการจัดทำรายงานการควบคุมภายในระดับส่วนงานย่อย (สำนัก/กอง)

(๔.๒) บุคลากรทุกคนในหน่วยงานประเมินผลการควบคุมภายในตามแนวทางและแบบฟอร์ม ที่กำหนด

(๔.๓) คณะกรรมการในระดับสำนัก/กอง ติดตาม รวบรวมรายงาน วิเคราะห์ประมวลข้อมูลและ ประเมินผลตามแนวทางเพื่อจัดทำร่างรายงานการควบคุมภายในระดับส่วนงานย่อย (สำนัก/กอง)

(๔.๔) คณะกรรมการในระดับสำนัก/กอง จัดทำรายงานผลการควบคุมภายในระดับส่วนงานย่อย เสนอหัวหน้าหน่วยงานระดับส่วนงานย่อย (สำนัก/กอง) พิจารณาลงนาม และจัดส่งให้สำนักพัฒนาระบบบริหาร ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำเนาให้สำนักตรวจสอบภายในเพื่อสอบทานระบบการควบคุมภายใน

(๕) สำนักพัฒนาระบบบริหารจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนและผลักดันให้การจัดทำรายงานการควบคุม ภายในของส่วนงานย่อย (สำนัก/กอง) และหน่วยรับตรวจ (ส่วนราชการ) เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(๖) สำนักพัฒนาระบบบริหาร ติดตาม รวบรวมรายงาน วิเคราะห์ประมวลข้อมูล และประเมินผล การควบคุมภายในตามแนวทาง เพื่อจัดทำร่างรายงานการควบคุมภายในระดับหน่วยรับตรวจเสนอคณะกรรมการ พัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณา

(๗) สำนักตรวจสอบภายในจัดทำรายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของ ผู้ตรวจสอบภายใน (แบบ ปส.) เสนอหัวหน้าส่วนราชการประกอบการพิจารณารายงานการควบคุมภายในระดับ หน่วยรับตรวจ

(๘) สำนักพัฒนาระบบบริหารเสนอรายงานผลการควบคุมภายในระดับหน่วยรับตรวจต่อหัวหน้า ส่วนราชการเพื่อพิจารณาลงนามรายงาน และจัดส่งรายงานให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ก.พ.ร. และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕. การประเมินผลและจัดทำรายงานการควบคุมภายใน

๑) ระดับส่วนงานย่อย

การประเมินผลระดับส่วนงานย่อย เป็นการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ที่ส่วนงานย่อยรับผิดชอบ ควรทابอยครั้งตามที่กำหนด เพื่อให้มีความมั่นใจพอกว่าเกี่ยวกับประสิทธิผลของการควบคุมภายในของกิจกรรมที่ถูกประเมินอย่างต่อเนื่อง โดยในการประเมินใช้แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ก) การสอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานจริงและผู้เกี่ยวข้อง การตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงาน การสังเกตการณ์การปฏิบัติงานจริง ซึ่งบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การประชุมระดมความคิดเห็น และประเมินโดยใช้แบบสอบถามการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ข) โดยมีรายงาน ๕ แบบ คือ

๑.๑) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๑)

เป็นการประเมินมาตรฐานการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบของระดับส่วนงานย่อย (สำนัก/กอง) ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง การกำหนดกิจกรรมควบคุม สารสนเทศ และการสื่อสาร การติดตามและประเมินผล โดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กอง ดำเนินการดังนี้

- ประมวลข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบจากแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ก) รวบรวมในคอลัมน์ที่ ๑ ของแบบรายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๑)

- ระบุผลการประเมิน/ข้อสรุปของแต่ละองค์ประกอบลงในคอลัมน์ที่ ๒ พร้อมจุดอ่อน หรือความเสี่ยงที่ยังมีอยู่

- สรุปผลการประเมินโดยรวมของ ๕ องค์ประกอบลงในตอนท้ายของแบบรายงาน โดยข้อมูลความเสี่ยงที่ประเมินได้ให้นำมาระบุในแบบรายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๒) เพื่อกำหนดกิจกรรมควบคุมต่อไป

- เสนอหัวหน้าหน่วยงาน (กอง/สำนัก) ให้ความเห็นชอบและลงนามในแบบรายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๑)

๑.๒) รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๒)

เพื่อบันทึกกระบวนการในการประเมินผลการควบคุมภายใน ระบุการควบคุมที่มีอยู่ การประเมินผลการควบคุม ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ การควบคุมภายในที่ต้องปรับปรุงและผู้รับผิดชอบ โดยเป็นการประเมินการควบคุมภายในที่มีอยู่ของกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดที่หน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อวิเคราะห์ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน และกำหนดกิจกรรมปรับปรุงการควบคุม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งพิจารณาข้อมูลจากแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน แบบสอบถามการควบคุมภายใน การปฏิบัติงานจริง ผลการสัมภาษณ์หรือการประชุม การสังเกตการณ์ที่บันทึกไว้ แนวโน้มที่เพื่อประเมินและจำแนกระดับความเสี่ยง และคัดเลือกความเสี่ยงพร้อมทั้งกำหนดกิจกรรมการควบคุม ผู้รับผิดชอบและระยะเวลาดำเนินการ โดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กอง ดำเนินการดังนี้

- คณะทำงานบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กอง ร่วมกันประเมินการควบคุมที่มีอยู่ของกิจกรรม/กระบวนการปฏิบัติงานทั้งหมดที่หน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งในที่นี้กำหนดให้จำแนกขอบเขตการประเมิน เป็น ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการเงินและทรัพย์สิน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดย

- ๑) กรณีการกิจหน้าที่ตามกฎหมายให้ทุกสำนัก/กอง นำข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงานของกระบวนการของสำนัก/กอง (กระบวนการที่สร้างคุณค่า และกระบวนการสนับสนุน) รวบรวมในคอลัมน์ที่ ๑ ของแบบรายงาน ปย.๒ โดย

- ๒) กระบวนการสร้างคุณค่าของสำนัก/กอง ให้ระบุภายใต้ด้านที่ ๑ (ด้านการจัดการ) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งผลให้เกิดผลผลิตในระดับกรม

๑.๒) กระบวนการสนับสนุนของสำนัก/กอง ให้ระบุภายใต้ด้านที่ ๒ - ๖ (ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการเงินและทรัพย์สิน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ) ซึ่งเป็นกระบวนการที่สนับสนุนการดำเนินงานในภารกิจลักษณะของสำนัก/กอง

๒) กรณีภารกิจอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ทุกสำนัก/กองนำกิจกรรมของภารกิจนั้น มาวิเคราะห์ความเสี่ยงเพิ่มเติมโดยระบุในด้านที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นรายกรณี/รายปี โดยในทั้ง ๒ กรณี

- ให้ระบุขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้กระบวนการ/ภารกิจ และให้ระบุ วัตถุประสงค์ของการควบคุมความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานด้วย

- ให้ระบุกิจกรรมที่แสดงการควบคุมที่มีอยู่ลงในคอลัมน์ที่ ๒ ในแต่ละขั้นตอน การดำเนินงานของคอลัมน์ที่ ๑ โดยเป็นการวิเคราะห์ว่าได้มีการดำเนินกิจกรรมที่มีอยู่เดิมเพื่อเป็นการควบคุม ความเสี่ยงของขั้นตอนให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ อาจระบุในลักษณะสรุปขั้นตอน/วิธี ปฏิบัติงาน/นโยบาย/กฎเกณฑ์ที่ใช้ปฏิบัติอยู่

- ประเมินผลการควบคุมว่า การควบคุมที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ได้มีการนำมาปฏิบัติ ด้วยหรือไม่และได้ผลเป็นอย่างไร โดยประเมินภายใต้ ๔ ประเด็นหลัก ประกอบด้วย ความพอดีของกระบวนการควบคุม ความเป็นทางการของกิจกรรม การปฏิบัติตามกิจกรรมควบคุม และการบรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินว่า มีความเพียงพอ เหมาะสมตามวัตถุประสงค์หรือไม่และสามารถควบคุมความเสี่ยงได้หรือไม่ เพื่อระบุได้ ลงใน คอลัมน์ที่ ๓

- หากการควบคุมที่มีอยู่ไม่เหมาะสมเพียงพอตามประเด็นการประเมินทั้ง ๔ ประเด็น ต้องวิเคราะห์และระบุได้ว่ามีความเสี่ยงที่เหลืออยู่อะไรบ้างลงในคอลัมน์ที่ ๔ ซึ่งการระบุความเสี่ยงที่ยัง มีอยู่ ให้พิจารณาวิเคราะห์เพิ่มเติมจากอีก ๔ แหล่ง คือ

- รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๑)
- รายงานผลการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน ของวงดก่อน (แบบติดตาม ปย.๒) โดยให้ทุกหน่วยงานวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการผลการดำเนินงานตามแผน โดย ตัดยอด ณ วันสิ้นงวด (วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ : รอบ ๑๒ เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖) หากในแต่ละ กิจกรรมปรับปรุงยังมีความเสี่ยงเหลืออยู่ ให้นำความเสี่ยงมาระบุในคอลัมน์ที่ ๔ ด้วย

- ข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน
- แบบสอบถามการควบคุมภายในตามแบบภาคผนวก ๖

โดยความเสี่ยงจากทั้ง ๔ แหล่ง ให้นำไประบุให้ตรงและสอดคล้องกับกระบวนการ ปฏิบัติงาน/โครงการ/กิจกรรม/ด้านของงานที่ประเมิน และขั้นตอนการดำเนินงานของคอลัมน์ที่ ๑

- ความเสี่ยงที่วิเคราะห์ได้ ควรมีการพิจารณาว่า มีโอกาสที่จะเกิดและมีผลกระทบ มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นการจัดระดับความเสี่ยงและจำแนกความเสี่ยงเป็นความเสี่ยงที่สามารถบริหารจัดการ ภายในกอง/สำนักได้ (ให้ผู้อำนวยการพิจารณาสั่งการและบริหารจัดการภายใน) และความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ สามารถบริหารจัดการเองภายในได้ให้รายงานมาที่หน่วยรับตรวจ โดยอาจใช้เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงเดียวกับ คู่มือการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้

- กำหนดกิจกรรมการปรับปรุงการควบคุมที่เหมาะสมและชัดเจนลงในคอลัมน์ที่ ๕ โดยเป็นการระบุกิจกรรมปรับปรุงที่จะใช้ดำเนินการควบคุมความเสี่ยงของคอลัมน์ที่ ๔ สำหรับกิจกรรมควบคุม หรือวิธีการที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นนั้น โดยปกติจะมีอยู่ในทุกขั้นตอน การปฏิบัติงานอยู่แล้ว เช่น การกำหนดนโยบาย การสอบทาน การบันทึกบัญชี การดูแลป้องกันทรัพย์สิน การควบคุมงาน การอนุมัติ การมอบอำนาจ การตรวจสอบ การให้คำปรึกษา/คำแนะนำ การจัดทำเอกสาร

หลักฐาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน การให้รางวัลужจิ เป็นต้น เพียงแต่ต้องมีการปรับปรุงกิจกรรมควบคุม ความเสี่ยงให้สามารถปฏิบัติด้วยจริง อย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน เหมาะสม และตอบสนองความเสี่ยงได้ โดยต้อง เป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเพิ่มหรือปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานหรือระบบงานหรือวิธีปฏิบัติหรือ กฎระเบียบหรืออุปกรณ์ใหม่ที่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ใช้กลไกคณะกรรมการระดับสำนัก/กอง ในการ พิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรม ทั้งนี้ ควรนำข้อตัวจรับและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในมา ประกอบการประเมิน เพื่อรับบุกจิกรรมการปรับปรุงการควบคุมเพิ่มเติมด้วย

- การกำหนดเสร็จและผู้รับผิดชอบ ให้ทุกหน่วยงานระบุระยะเวลาแล้วเสร็จและ ผู้รับผิดชอบของแต่ละกิจกรรมปรับปรุง ลงในคอลัมน์ที่ ๖ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสม และความสอดคล้องกัน ระหว่างลักษณะของกิจกรรมปรับปรุงกับระยะเวลาแล้วเสร็จของกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินการควบคุมภายใน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น กิจกรรมปรับปรุงที่มีลักษณะของ การกำหนดทิศทาง/แนวทางการดำเนินงาน เช่น การวางแผนการดำเนินงาน การซึ่งเจ้าของความเชี่ยวชาญ การดำเนินงาน ควรเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จตั้งแต่ในช่วงระยะ ๓ เดือน หรือ ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ หรือกิจกรรมในลักษณะที่เกี่ยวกับการบริหารและการพัฒนาบุคลากร การติดตามความก้าวหน้า การตรวจสอบ ความถูกต้องของการดำเนินงาน การรายงานผล ควรกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จเป็นระยะตามรอบระยะเวลา ของการดำเนินการ

- ผู้อำนวยการสำนัก/กอง หรือผู้รักษาราชการแทน พิจารณาและลงนามในแบบ รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๒)

๓.๓) รายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของปี ๒๕๕๖ ระดับส่วนงานย่อย (แบบติดตาม ปย.๒) (รอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน)

เป็นการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน ของงวดก่อน (ตามแผนที่จัดทำรอบสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖) โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ สำนัก/กองดำเนินการ ดังนี้

- นำข้อมูลจากแบบรายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๒) คอลัมน์ที่ ๑, ๔, ๕ และ ๖ ของรายงานการควบคุมภายในระดับส่วนงานย่อย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาระบุลงในคอลัมน์ที่ ๑, ๒, ๔ และ ๕ ของแบบติดตาม ปย.๒

- ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานใน ๒ รอบรายงาน คือ รอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน โดยติดตามจากกลุ่ม/ฝ่าย/ผู้รับผิดชอบกิจกรรม และให้ระบุสถานะการดำเนินการว่าอยู่ในสถานะ การดำเนินการใดลงในคอลัมน์ที่ ๖ ซึ่งประกอบด้วย

★ = ดำเนินการแล้วเสร็จ

✓ = ดำเนินการแล้วเสร็จแต่ล่าช้ากว่ากำหนด

○ = อยู่ระหว่างดำเนินการ

✗ = ยังไม่ได้ดำเนินการ

- ระบุรายละเอียดของวิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็นของ การประเมินกิจกรรมการควบคุมลงในคอลัมน์ที่ ๗ โดยแบ่งเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ วิธีการติดตาม สรุปผลการประเมิน และข้อคิดเห็นให้ชัดเจน ซึ่งจะเป็นการอธิบายถึงวิธีการที่คณะกรรมการใช้ในการติดตาม เช่น สอนถามจากเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบ ตรวจสอบจากเอกสารหลักฐาน เป็นต้น และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมควบคุมโดยสรุป พร้อมทั้ง ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรม ซึ่งจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรม การควบคุมของความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ในปีงบประมาณต่อไปได้

- เสนอผู้อำนวยการสำนัก/กอง หรือผู้รักษาราชการแทนพิจารณาและลงนามในแบบ ติดตาม ปย.๒

๑.๔) แบบประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ก)

เป็นการประเมินมาตรฐานการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบของระดับส่วนงานย่อย โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสำนัก/กอง ร่วมกันประเมินในแต่ละประเด็นย่อยของแต่ละองค์ประกอบว่า หน่วยงานให้ความสำคัญและมีการดำเนินการอย่างไรในแต่ละประเด็นย่อย โดยในตอนท้ายของแต่ละองค์ประกอบ ให้สรุปและระบุวิธีการที่ควรปฏิบัติโดยรวมขององค์ประกอบนั้นๆ และเสนอผู้อำนวยการสำนัก/กอง หรือผู้รักษาราชการแทนพิจารณาและลงนามในแบบประเมินระดับส่วนงานย่อย

๑.๕) แบบสอบถามการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ข)

เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบความเสี่ยงที่ว่าไปที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน และใช้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยในแต่ละแบบสอบถามผู้รับผิดชอบจะต้องกรอกเครื่องหมาย “✓” ในช่อง “มี/ใช่” หรือเครื่องหมาย “✗” ในช่อง “ไม่มี/ไม่ใช่” และในการนี้เป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้อง/รับผิดชอบ ให้ใส่อักษร “N/A” และมีแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระดับส่วนงานย่อยของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๓ แบบสอบถามได้แก่

๑.๕.๑) แบบสอบถามด้านการบริหาร กำหนดให้ทุกส่วนงานย่อยต้องประเมิน โดยผู้บริหารของส่วนงานย่อยเป็นผู้รับผิดชอบการตอบแบบสอบถามด้านนี้

๑.๕.๒) แบบสอบถามด้านการเงิน กำหนดให้กองคลังต้องประเมินแบบสอบถามด้านนี้ ในทุกเรื่อง และให้ทุกส่วนงานย่อยประเมินเฉพาะเรื่องทรัพย์สิน

๑.๕.๓) แบบสอบถามด้านอื่นๆ กำหนดให้ทุกส่วนงานย่อยต้องประเมินในเรื่อง การบริหารบุคลากร ระบบสารสนเทศ และการบริหารพัสดุ โดยในทุกแบบสอบถามให้สรุปในภาพรวมว่ามีการควบคุมที่เพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่า การดำเนินงานด้านต่างๆ เป็นไปตามภารกิจ กระบวนการ ระเบียบ มีความถูกต้อง ครบถ้วน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เชื่อถือได้ มีประโยชน์และสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานหรือไม่ และเสนอผู้อำนวยการสำนัก/กอง หรือผู้รักษาราชการแทนพิจารณาและลงนามในแบบรายงานสำหรับการประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายในในระดับหน่วยรับตรวจให้คณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับพิจารณาและประเมินตามด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) ระดับหน่วยรับตรวจ

เป็นขั้นตอนโดยรวมต่อฝ่ายบริหารว่า การควบคุมภายในของหน่วยงานให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า มีมาตรการที่จะทำให้หน่วยรับตรวจบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานและบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน โดยใช้ผลการประเมินระดับส่วนงานย่อยในการสรุปเป็นรายงานการควบคุมภายในระดับหน่วยรับตรวจ และอาจต้องทำการประเมินเพิ่มเติมในส่วนของความเสี่ยงบางอย่าง ซึ่งควบคุมโดยหน่วยกลาง หรือควบคุมโดยระดับหน่วยรับตรวจ โดยมีรายงาน ๖ แบบ คือ

๒.๑) หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ป.๑)

เป็นการรับรองการควบคุมภายใน เพื่อให้ความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในที่ใช้อยู่มีประสิทธิผล และมีความเพียงพอที่จะสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ หรือไม่เพียงได้ ซึ่งกรณีมีจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญ ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระบุประเด็นจุดอ่อนลงในแบบรายงาน และเสนอแนวทางแก้ไขประเด็นจุดอ่อนดังกล่าว และเสนอหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบและลงนามในหนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ป.๑) โดยในการพิจารณาให้ความเห็นชอบของหัวหน้าส่วนราชการ จะพิจารณาร่วมกับแบบรายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน (แบบ ป.๘) ของผู้ตรวจสอบภายใน

๒.๒) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๒)

เป็นการประเมินมาตรฐานการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบของระดับหน่วยรับตรวจประกอบด้วย สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง การกำหนดกิจกรรมควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและประเมินผล โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการดังนี้

- ประมวลข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบจากแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ก) นาระบุลงในคอลัมน์ที่ ๑ ของแบบรายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๒) ประกอบกับการประเมินสรุปมาจากการรายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๑) ของแต่ละส่วนงานย่อย

- ระบุผลการประเมิน/ข้อสรุปของแต่ละองค์ประกอบลงในคอลัมน์ที่ ๒ พร้อมจุดอ่อนหรือความเสี่ยงที่ยังมีอยู่

- สรุปผลการประเมินโดยรวมของ ๕ องค์ประกอบ ลงในตอนท้ายของแบบรายงานโดยข้อมูลความเสี่ยงที่ประเมินได้ให้นำมาระบุในแบบรายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๓) เพื่อกำหนดกิจกรรมควบคุมต่อไป

- เสนอหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบและลงนามในแบบรายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๒)

๒.๓) รายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๓)

เป็นการนำเสนอจุดอ่อนของระบบการควบคุมภายในหรือความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ พร้อมแผนการปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน โดยจัดทำรายงานเฉพาะความเสี่ยงที่ร้ายแรงที่ระบบการควบคุมภายในไม่สามารถลดความเสี่ยงจากข้อผิดพลาดหรือความเสียหายในระดับที่ยอมรับได้ และฝ่ายบริหารไม่สามารถตรวจสอบได้ทันกับสถานการณ์ โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการดังนี้

- ประมวลสรุปข้อมูลมาจาก ๓ แหล่ง คือ

- รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบปอ.๒)

- รายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของปี ๒๕๕๖ ระดับหน่วยรับตรวจ (แบบติดตาม ปอ.๓) รอบ ๑๒ เดือน

- รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๒) ของแต่ละส่วนงานย่อย

โดยพิจารณาจำแนกความเสี่ยงให้สอดคล้องกับขอบเขตการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ ๖ ด้าน คือ ด้านการจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการเงินและทรัพย์สิน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยในแต่ละด้านถ้าเป็นกระบวนการปฏิบัติงาน/โครงการ ให้ระบุขั้นตอนหลักที่สำคัญ และกำหนดวัตถุประสงค์การควบคุมของแต่ละขั้นตอนหลักลงในคอลัมน์ที่ ๑ ทั้งนี้ แต่ละกิจกรรม/ด้าน/ขั้นตอนอาจมีรายละเอียดรายละเอียดขององค์กร

- การระบุความเสี่ยงที่ยังมีอยู่จากการรายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๒) ของแต่ละส่วนงานย่อย ให้ประมวลความเสี่ยงโดยประเมินจาก ๒ กรณี คือ

- ความถี่ของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นของส่วนงานย่อย โดยให้จัดกลุ่มความเสี่ยงที่มีลักษณะเดียวกันไว้ด้วยกัน และเลือกกลุ่มความเสี่ยงที่มีความถี่สูง และประมวลเป็นความเสี่ยงขององค์กร

- ระดับความรุนแรง/ผลกระทบ/ความเสียหายของความเสี่ยงที่มีต่องค์กร โดยการพิจารณาว่าเป็นความเสี่ยงที่ส่งผลต่องานการกิจหนักขององค์กร โดย

- งวด/เวลาที่พบทุกอ่อนในคอลัมน์ที่ ๓ เป็นการระบุช่วงเวลาที่ตรวจพบความเสี่ยงดังกล่าว

● การปรับปรุงการควบคุมในคอลัมน์ที่ ๔ ให้ประมวลกิจกรรมการควบคุมของแต่ละส่วนงานย่อตามหัวข้อความเสี่ยงที่ประมวลได้ในคอลัมน์ที่ ๒ โดยต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเพิ่มหรือปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานหรือกระบวนการหรือวิธีปฏิบัติหรือกฎระเบียบหรืออحكัมภีระเบียบใหม่ที่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ใช้กลไกขณะทำงานพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

● การกำหนดเสร็จและผู้รับผิดชอบให้ระบุระยะเวลาแล้วเสร็จและผู้รับผิดชอบของแต่ละกิจกรรมลงในคอลัมน์ที่ ๖ โดยใช้ข้อมูลจากแบบรายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๒) ของแต่ละส่วนงานย่อ

● เสนอหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบและลงนามในแบบรายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๓)

๒.๔) รายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของปี ๒๕๕๖ ระดับหน่วยรับตรวจ (แบบติดตาม ปอ.๓) (รอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน)

เป็นการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของงวดก่อน (ตามแผนที่จัดทำรอบสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖) โดยคณะทำงานพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการดังนี้

● นำข้อมูลจากแบบรายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๓) คอลัมน์ที่ ๑ - ๕ ของรายงานการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาระบุลงในคอลัมน์ที่ ๑ - ๕ ของแบบติดตาม ปอ.๓

● ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานใน ๒ รอบรายงาน คือ รอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน โดยติดตามจากรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในของปี ๒๕๕๖ ระดับส่วนงานย่อ (แบบติดตาม ปย.๒) และให้ระบุสถานะการดำเนินการว่า อยู่ในสถานะการดำเนินการได้ลงในคอลัมน์ที่ ๖ ซึ่งประกอบด้วย

- ★ = ดำเนินการแล้วเสร็จ
- ✓ = ดำเนินการแล้วเสร็จแต่ล่าช้ากว่ากำหนด
- = อยู่ระหว่างดำเนินการ
- ✗ = ยังไม่ได้ดำเนินการ

● ระบุรายละเอียดของวิธีการติดตามและสรุปผลการประเมิน/ข้อคิดเห็นของ การประเมินกิจกรรมการควบคุมลงในคอลัมน์ที่ ๗ โดยแบ่งเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ วิธีการติดตาม สรุปผลการประเมิน และข้อคิดเห็นให้ชัดเจน ซึ่งจะเป็นการอธิบายถึงวิธีการที่คณะทำงานใช้ในการติดตาม เช่น สอดคล้องจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตรวจสอบจากเอกสารหลักฐาน เป็นต้น และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมควบคุมโดยสรุปพร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรม ซึ่งจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการควบคุมของความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ในปีงบประมาณต่อไปได้

● เสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาและลงนามในแบบติดตาม ปอ.๓

๒.๕) แบบประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ก)

เป็นการประเมินมาตรฐานการควบคุมภายใน ๕ องค์ประกอบของระดับหน่วยรับตรวจ โดยคณะทำงานพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับประเมินในแต่ละประเด็นย่อยของแต่ละองค์ประกอบว่า หน่วยงานให้ความสำคัญและมีการดำเนินการอย่างไรในแต่ละประเด็นย่อย โดยในตอนท้ายของแต่ละองค์ประกอบให้สรุปและระบุวิธีการที่ควรปฏิบัติโดยรวมขององค์ประกอบ

นั้นๆ และเสนอประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความเห็นชอบและลงนามในแบบประเมิน

๖. กรอบระยะเวลาการส่งรายงาน

๖.๑) ระดับส่วนงานย่อย

ทุกสำนัก/กอง จัดส่งรายงานการควบคุมภายในระดับส่วนงานย่อยให้สำนักพัฒนาระบบบริหาร รอบ ๖ เดือน ภายในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๗ และรอบ ๑๒ เดือน ภายในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ในรูปเอกสาร และไฟล์ข้อมูลในแผ่นบันทึกข้อมูล ดังนี้

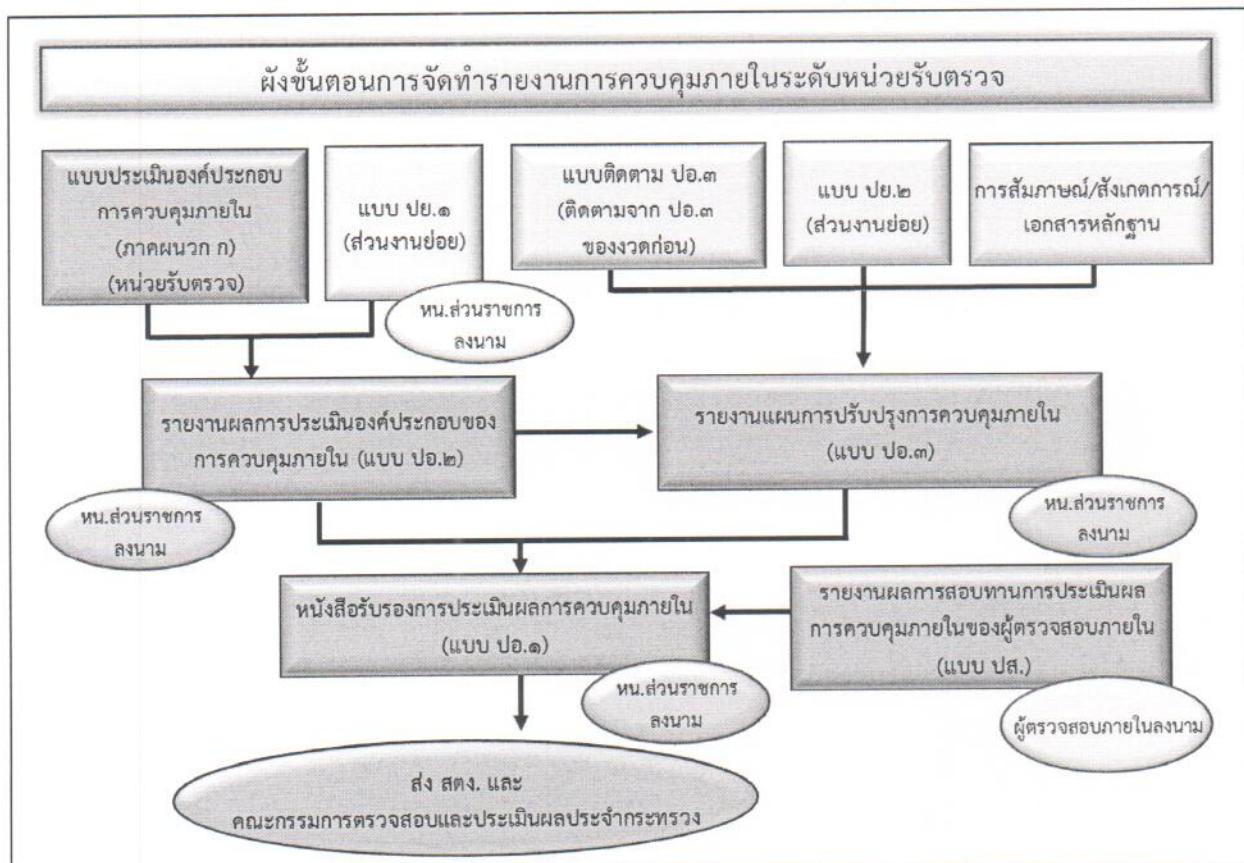
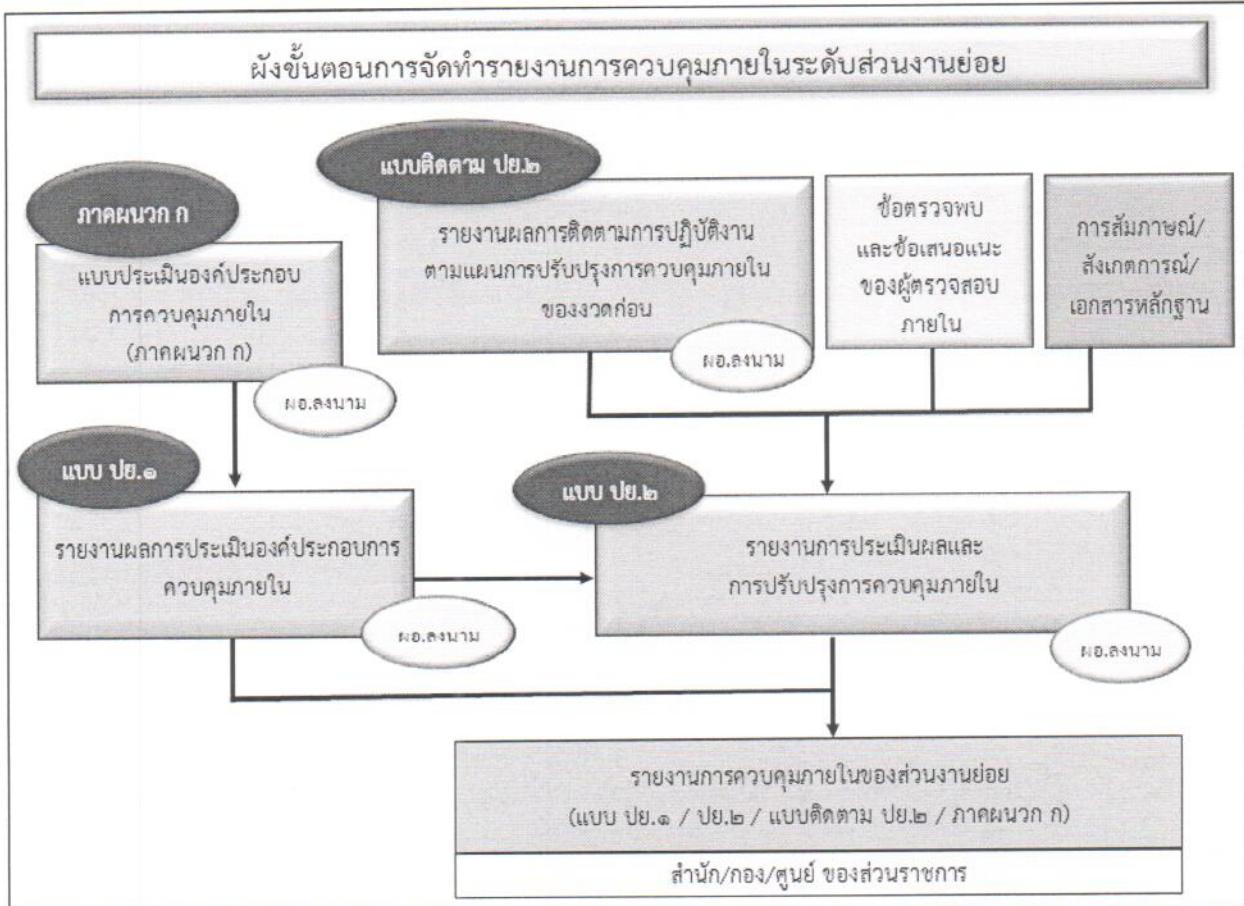
รายงาน	การจัดส่ง
๑. รอบ ๖ เดือน - รายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผน การปรับปรุงการควบคุมภายในของปี ๒๕๕๖ ระดับส่วนงานย่อย (แบบติดตาม ปย.๒)	จัดส่งให้สำนักพัฒนาระบบบริหาร ภายในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๗
๒. รอบ ๑๒ เดือน - รายงานการควบคุมภายในของปี ๒๕๕๗ ระดับส่วนงานย่อย (๑) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปย.๑) (๒) รายงานการประเมินผลและการปรับปรุง การควบคุมภายใน (แบบ ปย.๒) (๓) แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุม ภายใน (แบบภาคผนวก ก) (๔) แบบสอบถามการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ข)	จัดส่งให้สำนักพัฒนาระบบบริหาร ภายในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

๖.๒) ระดับหน่วยรับตรวจ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดส่งรายงานการควบคุมภายในระดับหน่วยรับตรวจให้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ดังนี้

รายงาน	การจัดส่ง
๑. รอบ ๖ เดือน - รายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผน การปรับปรุงการควบคุมภายในของปี ๒๕๕๖ ระดับองค์กร (แบบติดตาม ปอ.๓)	จัดส่งให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗
๒. รอบ ๑๒ เดือน - หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุม ภายใน (แบบ ปอ.๑)	จัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน ภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

รายงาน	การจัดส่ง
<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๑) - รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของ การควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๒) - รายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.๓) - แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน(แบบภาคผนวก ก.) - แบบสอบถามการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ข) - รายงานผลการสอบทานการประเมินผล การควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน (แบบ ปส.) 	จัดส่งให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ภายในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๓

แผนการดำเนินงานการควบคุมภายใน

ในการประเมินผลและจัดทำรายงานการควบคุมภายในของส่วนราชการให้เป็นตามแนวทางการจัดવ่างระบบการควบคุมภายในของสำนักงานการตรวจสอบเฝ้าดิน ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแผนการดำเนินงานการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไว้ดังนี้

กิจกรรม	ระยะเวลา	หน่วยงานรับผิดชอบ/ เกี่ยวข้อง
๑. ศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบเฝ้าดินว่าด้วย มาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ และแนวทางการจัดવ่างระบบ การควบคุมภายใน	ต.ค. ๕๖ - ม.ค. ๕๗	คณะกรรมการฯ สป.กษ./ สพบ.
๒. กำหนดผู้รับผิดชอบ (ปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการ) (ถ้ามี)	ก.พ. ๕๗	สพบ. และสำนัก/กอง
๓. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน (รอบ ๖ เดือน)	ก.พ. ๕๗	คณะกรรมการฯ สป.กษ.
๔. ประเมินผลการควบคุมภายในและจัดทำรายงานผลการควบคุมภายใน ระดับส่วนงานย่อย (รอบ ๖ เดือน)	มี.ค. - เม.ย. ๕๗	คณะกรรมการฯ ระดับ สำนัก/กอง
๕. ติดตาม รวบรวมรายงานระดับส่วนงานย่อย และวิเคราะห์ ประมวลข้อมูล จัดทำเป็นร่างรายงานของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รอบ ๖ เดือน)	๕ เม.ย. ๕๗	สพบ.
๖. ประชุมพิจารณาร่างรายงานควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รอบ ๖ เดือน)	เม.ย. ๕๗	คณะกรรมการฯ สป.กษ.
๗. จัดทำรายงานการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอหัวหน้าส่วนราชการ (รอบ ๖ เดือน)	เม.ย. ๕๗	สพบ.
๘. ส่งรายงานการควบคุมภายในให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รอบ ๖ เดือน)	๓๐ เม.ย. ๕๗	สพบ.
๙. จัดคลินิกให้คำปรึกษาการจัดทำรายงานการควบคุมภายในของสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	มิ.ย. ๕๗	สพบ. และสำนัก/กอง
๑๐. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน (รอบ ๑๒ เดือน)	ส.ค. ๕๗	คณะกรรมการฯ สป.กษ.
๑๑. ประเมินผลการควบคุมภายในและจัดทำรายงานผลการควบคุมภายใน ระดับส่วนงานย่อย (รอบ ๑๒ เดือน)	ก.ย. - ต.ค. ๕๗	คณะกรรมการฯ ระดับ สำนัก/กอง
๑๒. ติดตาม รวบรวมรายงานระดับส่วนงานย่อย (รอบ ๑๒ เดือน)	๑๐ ต.ค. ๕๗	สพบ.
๑๓. วิเคราะห์ ประมวลข้อมูล จัดทำร่างรายงานสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (รอบ ๑๒ เดือน)	ต.ค. - พ.ย. ๕๗	สพบ.
๑๔. ประชุมพิจารณาร่างรายงานควบคุมภายในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (รอบ ๑๒ เดือน)	พ.ย. ๕๗	คณะกรรมการฯ สป.กษ.
๑๕. ส่งร่างรายงานควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ให้สำนักตรวจสอบภายใน	พ.ย. ๕๗	สพบ.
๑๖. จัดทำรายงานการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ เสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาลงนาม (รอบ ๑๒ เดือน)	พ.ย. ๕๗	สพบ.
๑๗. จัดส่งรายงานการควบคุมภายในให้คณะกรรมการตรวจสอบเฝ้าดิน และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑ ธ.ค. ๕๗	สพบ.

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. คู่มือการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการควบคุมภายในของกรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : หน่วยตรวจสอบภายในและสำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงาน
ท้องถิ่น, ๒๕๕๗

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. คู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปี ๒๕๕๔. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน, ๒๕๕๓.

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน
การควบคุมภายใน พ.ศ.๒๕๔๔. กรุงเทพฯ : ๒๕๔๔.

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. แนวทาง : การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุม
ภายใน. กรุงเทพฯ : บริษัท ชิสเต็ม ฟอร์ กราฟฟิกส์ จำกัด, ๒๕๕๒.

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. คู่มือการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร. กรุงเทพฯ : สำนักแผนงาน
และโครงการพิเศษ, ๒๕๕๔.

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. เอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุม
ภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาระบบ
บริหาร, ๒๕๕๕

ภาคผนวก

- คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔
- ขอบเขตการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  - ระดับหน่วยรับตรวจ
  - ระดับส่วนงานย่อย
- แบบฟอร์มรายงานการควบคุมภายใน
  - ระดับหน่วยรับตรวจ
  - ระดับส่วนงานย่อย
- แบบสอบถามการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ๙)

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๔๙๐ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปแล้ว นั้น

เนื่องจากมีการปรับโครงสร้างหน่วยงานภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเพื่อให้องค์ประกอบคงเหลือทำงานพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความครบถ้วน เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ยกเว้นคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขึ้นใหม่ ประกอบ ด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหาร	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้แทนสำนักงานรัฐมนตรี	คณะกรรมการ
๓. ผู้แทนกองกลาง	คณะกรรมการ
๔. ผู้แทนกองการเจ้าหน้าที่	คณะกรรมการ
๕. ผู้แทนกองเกษตรสารนิเทศ	คณะกรรมการ
๖. ผู้แทนกองคลัง	คณะกรรมการ
๗. ผู้แทนกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร และเกษตรกรรมยั่งยืน	คณะกรรมการ
๘. ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะกรรมการ
๙. ผู้แทนสถาบันเกษตรอิทธิการ	คณะกรรมการ
๑๐. ผู้แทนสำนักกฎหมาย	คณะกรรมการ
๑๑. ผู้แทนสำนักการเกษตรด้านประมง	คณะกรรมการ
๑๒. ผู้แทนสำนักตรวจสอบภายใน	คณะกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และรับเรื่องร้องเรียน	คณะกรรมการ
๑๔. ผู้แทนสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ	คณะกรรมการ
๑๕. ผู้แทนกองเกษตรอาชีว	คณะกรรมการ

/๑๙. ผู้แทน...

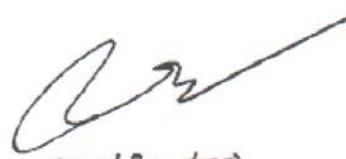
- ๒ -

๑๗. ผู้แทนกองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการส่วนภูมิภาค	คณะกรรมการ
๑๘. ผู้แทนกองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร	คณะกรรมการ
๑๙. เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาระบบบริหาร	คณะกรรมการ และเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตั้งกล่าวมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- ๑) อำนวยการและประสานการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  - ๒) ทบทวนและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  - ๓) จัดทำแผนปฏิบัติงานประเมินผล และประสานงานส่วนงานย่อย เพื่อติดตามการประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขวิธีการควบคุมความเสี่ยง
  - ๔) พิจารณาความเสี่ยงที่ส่วนงานย่อยไม่สามารถควบคุมได้ หรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในภาพรวม ของหน่วยรับตรวจ และเลือกหรือค้นหาวิธีการควบคุมที่เหมาะสม เพื่อเสนอฝ่ายบริหารพิจารณาสั่งการ
  - ๕) รวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินระดับหน่วยรับตรวจเสนอต่อคณะกรรมการ ตรวจสอบผ่านต้น ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  - ๖) ปฏิบัติหน้าที่อันตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายชวัลศิริ ฐานะ)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่สมควรกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในเพื่อให้นำรับตรวจวิเคราะห์แนวทางในการจัดระบบการควบคุมภายในให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงานและแก่การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของประเทศไทยโดยรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๑๕ (๓) (ก) (ค) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า

- (๑) กระทรวง หน่วย กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง หน่วย หรือกรม
- (๒) หน่วยงานของราชการที่ส่วนภูมิภาค
- (๓) หน่วยงานของราชการที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ
- (๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือตามกฎหมายอื่น
- (๕) หน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๖) หน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุน หรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม
- (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑)
- (๑๑) หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงาน

การตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ

“หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กลุ่มพัฒนาเมือง ผู้อพพืชฯ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดตั้งขึ้น

“ผู้กำกับดูแล” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาผู้รับตรวจหรือหน่วยรับตรวจ

“ผู้รับตรวจ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้บริหารระดับสูงผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการหรือการบริหารของหน่วยรับตรวจ

“ฝ่ายบริหาร” หมายความว่า ผู้รับตรวจหรือผู้บริหารทุกระดับของหน่วยรับตรวจ

“ผู้ตรวจสอบภายใน” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยรับตรวจหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เข้มเดียวกับผู้ตรวจสอบภายใน

“การควบคุมภายใน” หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของหน่วยรับตรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การร้าไว้หลอก การสืบเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ ด้านความที่อ้อถือได้ของรายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และระดับมาตรฐาน

ข้อ ๔ ให้ผู้กำกับดูแล และหรือฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการนำมาตรฐานการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งระเบียนนี้ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดตั้งระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

ข้อ ๕ ให้หน่วยรับตรวจขัดวยระบบการควบคุมภายในโดยใช้มาตรฐานการควบคุมภายใน ท้ายระเบียบนี้เป็นแนวทางให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้นับถ้วน โดยอย่างน้อย ๕ ปีจะแสดงข้อมูล ดังนี้

(๑) สรุปภารกิจและวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่สำคัญในระดับหน่วยรับตรวจ และระดับกิจกรรม

(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน โดยเฉพาะเกี่ยวกับความชื้อสัตย์ และจริยธรรมของผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรในหน่วยรับตรวจ

(๓) ความเสี่ยงที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่สำคัญด้วย (๓)

(๕) ผู้รับผิดชอบประเมินระบบการควบคุมภายใน และวิธีการติดตามประเมินผล

ให้หน่วยรับตรวจรายงานความคืบหน้าในการจัดตั้งระบบการควบคุมภายในต่อผู้กำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบของหน่วยรับตรวจ (ถ้ามี) ทุกແกสัปดาห์ พร้อมทั้งส่งสำเนาให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินด้วย เว้นแต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะขอให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖ ให้ผู้รับตรวจรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ ผู้กำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบ เมื่อข้อความในเอกสารนี้ถูกจัดทำขึ้นโดยผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต หรือบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการโดยผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต ให้ดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารนี้

(๑) ทำความเข้าใจว่าระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจที่ใช้อยู่มีมาตรฐานด้านระเบียบ นี้หรือไม่

(๒) รายงานผลการประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งข้อมูลสรุปผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบของ การควบคุมภายใน ประกอบด้วย

- (ก) สภาพแวดล้อมของการควบคุม
- (ข) การประเมินความเสี่ยง
- (ค) กิจกรรมการควบคุม
- (ง) สารสนเทศและการสื่อสาร
- (จ) การติดตามประเมินผล

(๓) จุดอ่อนของระบบการควบคุมภายในพร้อมข้อเสนอแนะและแผนการปรับปรุง ระบบการควบคุมภายใน

ข้อ ๗ ในกรณีหน่วยรับตรวจไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับ คณะกรรมการตรวจสอบเจ้าหน้าที่

ข้อ ๘ ในกรณีหน่วยรับตรวจมีเงื่อนไขใดๆ ก็ตามที่กระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือ ด้วยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ หรือสำนักงานการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ โดยไม่มีเหตุอันควร คณะกรรมการตรวจสอบเจ้าหน้าที่สามารถเสนอขอสังเกตและความเห็นพร้อมทั้งพฤติการณ์ของหน่วยรับตรวจนั้น ให้กระทงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ แล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้หน่วยรับตรวจไปปฏิบัติ

ในกรณีกระทงเจ้าสังกัดหรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับหรือรับผิดชอบของ หน่วยรับตรวจ ไม่ดำเนินการตามมาตรการที่นêuข้างต้นในระยะเวลาอันสมควร คณะกรรมการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ สามารถร้องเรียนต่อประธานรัฐสภา เพื่อแจ้งไปยังคณะกรรมการธิการของรัฐสภาที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และแจ้งไปยังคณะกรรมการธิการพิจารณาของรัฐสภาที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา เพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐสภา

ข้อ ๕ ให้ประชานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินรักษาราชการตามระเบียบนี้ และให้คณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจดีความและวิบัติปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้ระเบียบนี้

ในกรณีมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอาจยกเว้นหรือฟ่อนพั่นการ
ปฏิบัติตามความในระเบียบนี้ได้

ประกาศ ก วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๗

(นายปัญญา ตันติยารงค์)

ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๙๘ ตอนที่ ๕๕ ก วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๗

ขอบเขตการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดขอบเขตสำหรับการควบคุมภายในในด้านต่างๆ รวม ๖ ด้าน ดังนี้

● ระดับหน่วยรับตรวจ

(๑) การควบคุมด้านการจัดการ ดำเนินการเกี่ยวกับ

๑.๑) การวางแผน

๑.๒) การจัดองค์กร

๑.๓) การกำกับ ควบคุมงาน

(๒) การควบคุมด้านงบประมาณ ดำเนินการเกี่ยวกับ

๒.๑) การตั้งงบประมาณ

๒.๒) การบริหารและควบคุมงบประมาณ

(๓) การควบคุมด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ดำเนินการเกี่ยวกับ

๓.๑) การวางแผนอัตรากำลังคน

๓.๒) การสรรหาบรรจุและแต่งตั้ง

๓.๓) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๓.๔) การมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร

๓.๕) การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

๓.๖) การพิจารณาค่าตอบแทนสวัสดิการและสำรับรักษาบุคลากร

(๔) การควบคุมด้านการเงินและทรัพย์สิน ดำเนินการเกี่ยวกับ

๔.๑) ด้านการเงิน ได้แก่ การนำเงินส่งคลัง การกันเงินไว้เบิกเหลือปี การจัดทำรายงานการเงิน การยึมเงินราชการ

๔.๒) ด้านทรัพย์สิน ได้แก่ การจัดหาทรัพย์สิน การควบคุมการใช้ การเก็บรักษา การซ่อมแซมและบำรุงรักษา

(๕) การควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ดำเนินการเกี่ยวกับ

๕.๑) การกำหนดกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ

๕.๒) การกำกับดูแลและป้องกันการเสียหาย

(๖) การควบคุมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖.๑) การบริหารจัดการ

๖.๒) ด้าน Hardware, Application Software และเครือข่าย

๖.๓) ระบบงาน

● ระดับหน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง)

(๑) การควบคุมด้านที่ ๑ ด้านการจัดการ ดำเนินการเกี่ยวกับงานตามภารกิจหลักของหน่วยงานที่ส่งผลต่อผลผลิตในระดับ สป.กช. โดยประเมินผลการควบคุมภายในตามกระบวนการสร้างคุณค่าของสำนัก/กอง

(๒) การควบคุมด้านที่ ๒ - ๖ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการเงินและทรัพย์สิน ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และด้านการควบคุมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับงานที่เป็นภารกิจสนับสนุนการดำเนินภารกิจหลักให้บรรลุผลสำเร็จ โดยประเมินผลการควบคุมภายในตามกระบวนการสนับสนุนของสำนัก/กอง

แบบฟอร์มรายงานการควบคุมภายใน ระดับหน่วยรับตรวจ

หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน

เรียน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประเมินผลการควบคุมภายในสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้วยวิธีการที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากร ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การลื่นเบื่อง หรือการทุจริต ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินและการดำเนินงานและด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและนโยบาย ซึ่งรวมถึงระเบียบปฏิบัติของฝ่ายบริหาร

จากผลการประเมินดังกล่าวเห็นว่าการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้มีความเพียงพอและบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในตามที่กล่าวไว้ในวรรคแรก

ลายมือชื่อ .....

(.....)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

กรณีมีจุดอ่อนของการควบคุมภายในสามารถรายงานจุดอ่อนที่มีรายสำคัญ โดยอธิบายเพิ่มเติมดังต่อไปนี้
ด้านล่างนี้

แบบ ปอ.๑

หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน

เรียน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประเมินผลการควบคุมภายในสำหรับปีสิ้นสุด
วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้วยวิธีการที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดโดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน
ด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากร ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน
การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริต ด้านความเชื่อถือได้ของ
รายงานทางการเงินและการดำเนินงานและด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระบบที่ดี ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและ
นโยบาย ซึ่งรวมถึงระบบปฏิบัติของฝ่ายบริหาร

จากการประเมินดังกล่าวเห็นว่าการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ มี
ความเพียงพอ และบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในตามที่กล่าวในวรรคแรก อนึ่ง การควบคุมภายใน
ยังคงมีจุดอ่อนที่มีรายสำคัญ ดังนี้ .....

จะดำเนินการปรับปรุงการควบคุมโดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีต่อไป

ลายมือชื่อ .....

(.....)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แบบ ปอ.๒

ชื่อ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
 ณ วันที่ ..๓๐... เดือน ...กันยายน.... พ.ศ. ...๒๕๕๗...

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน (๑)	ผลการประเมิน/ข้อสรุป (๒)
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม	
๒. การประเมินความเสี่ยง	
๓. กิจกรรมการควบคุม	
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร	
๕. การติดตามประเมินผล	

ผลการประเมินโดยรวม

.....
 .....

ลายมือชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง ...ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์...
 วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบฟอร์ม

ชื่อ สํานักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐมนตรีแห่งรัฐวิสาหกิจและสหกรณ์
น วันที่ ...๓๐... เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗...

กระบวนการปฏิบัติงานที่ตรวจสอบ/กิจกรรมที่ดำเนิน งานเพื่อประเมินผลว่าดูแลประทับใจของคนดู (๑)	ความเสี่ยงที่ซ่อนอยู่ (๒)	มาตรการที่ใช้เมื่อ พบจุดอ่อน (๓)	การปรับปรุงกระบวนการ (๔)	กำหนดสรุป/ ผู้รับผิดชอบ (๕)	หมายเหตุ
๑. ต้านการลักทรัพย์ (ตามแนวทางที่รับผิดชอบ)					
๒. ต้านคอร์รัปชัน					
๓. ต้านบริหารภาระมาก บุคลา					
๔. ต้านการเงินและทรัพย์สิน					
๕. ต้านการปฏิบัติความเป็นข้อบังคับ					
๖. ต้านการไม่ถือส่วนหน้า					

ชื่อผู้รายงาน.....
(.....)
ที่นักที่ปรึกษาและผู้รับผิดชอบที่นัดหมาย
วันที่ ..... เวลา ..... พ.ศ. ....

รายงานผลการสอบทานการประเมินการควบคุมภายใน
ตามระเบียบฯ ข้อ ๖ โดยผู้ตรวจสอบภายในหรือหน่วยตรวจสอบภายใน

แบบที่ ๑ กรณีไม่พบข้อบกพร่อง หรือข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ)

ข้าพเจ้า (หรือชื่อหน่วยตรวจสอบภายใน) ได้สอบทานการประเมินระบบการควบคุมภายในของ (ชื่อหน่วยรับตรวจ) สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ถึงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ตามแนวทางการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งกำหนดอยู่ในเอกสารคำแนะนำ : การจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๖ การสอบทานได้ปฏิบัติอย่างระมัดระวังรอบคอบและเหมาะสม ผลการสอบทานไม่พบว่า (ชื่อหน่วยรับตรวจ) ไม่ดำเนินการตามแนวทางการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในฯ ดังกล่าว และตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔

ลายมือชื่อ.....
(ชื่อ ผู้ตรวจสอบภายใน)
ตำแหน่ง.....
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

**รายงานผลการสอบทานการประเมินการควบคุมภายใน
ตามระเบียบฯ ข้อ ๖ โดยผู้ตรวจสอบภายในหรือหน่วยตรวจสอบภายในใน**

แบบที่ ๒ กรณีพบร่อง หรือข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ)

ข้าพเจ้า (หรือชื่อหน่วยตรวจสอบภายใน) ได้สอบทานการประเมินระบบการควบคุมภายในของ (ชื่อหน่วยรับตรวจ) สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ถึงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ตามแนวทางการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งกำหนดอยู่ในเอกสารคำแนะนำ : การจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๖ การสอบทานได้ปฏิบัติอย่างระมัดระวังรอบคอบและเหมาะสม ผลการสอบทานไม่พบว่า (ชื่อหน่วยรับตรวจ) ไม่ดำเนินการตามแนวทางการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในฯ ดังกล่าว และตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ อย่างไรก็ตาม มีข้อตรวจพบร่อง ข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

ลายมือชื่อ.....

(ชื่อ ผู้ตรวจสอบภายใน)

ตำแหน่ง.....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบประเมินองค์ประกอบมาตรฐานการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ก)
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
<p>๑. สภาพแวดล้อมของการควบคุม ผู้ประเมินควรพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม การควบคุมเพื่อพิจารณาว่าหน่วยรับตรวจมีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดี หรือไม่</p> <p>๑.๑ ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ภายในองค์กร รวมทั้ง การติดตามผล การตรวจสอบและการประเมินผล ทั้งจากการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายนอก ▪ มีทัศนคติที่ดีเหมาะสมต่อการรายงานทางการเงิน งบประมาณ และ การดำเนินงาน ▪ มีทัศนคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ ▪ มีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงจากการวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ และการพิจารณาไวร์กิลลด หรือป้องกันความเสี่ยง ▪ มีความมุ่งมั่นที่จะใช้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Performance - Based Management) <p>๑.๒ ความซื่อสัตย์และจริยธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมและบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร และเวียนให้พนักงานทุกคนลงนามรับทราบเป็นครั้งคราว ▪ พนักงานทราบและเข้าใจลักษณะของพฤติกรรมที่ยอมรับและ ไม่ยอมรับและบทลงโทษตามข้อกำหนดด้านจริยธรรม และ แนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ▪ ฝ่ายบริหารส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้น ความสำคัญของความซื่อสัตย์และจริยธรรม ▪ ฝ่ายบริหารมีการดำเนินการตามควรแก่กรณี เมื่อมีการปฏิบัติ ตามนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ ▪ ฝ่ายบริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้และมีสร้าง ความกดดันให้แก่พนักงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ที่เป็นไปได้ ▪ ฝ่ายบริหารกำหนดสิ่งจูงใจที่ยุติธรรมและจำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่า พนักงานจะมีความซื่อสัตย์และถือปฏิบัติตามจริยธรรม ▪ ฝ่ายบริหารดำเนินการโดยเร่งด่วนเมื่อมีสัญญาณแจ้งว่าอาจมี ปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมของพนักงานเกิดขึ้น 	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๑.๓ ความรู้ ทักษะ และความสามารถของบุคลากร <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการกำหนดระดับความรู้ ทักษะและความสามารถ ■ มีการจัดทำเอกสารคำบรรยายคุณลักษณะงานของแต่ละตำแหน่ง และเป็นปัจจุบัน ■ มีการระบุและแจ้งให้พนักงานทราบเกี่ยวกับความรู้ทักษะและความสามารถที่ต้องการสำหรับการปฏิบัติงาน ■ มีแผนการฝึกอบรมตามความต้องการของพนักงานทั้งหมดอย่างเหมาะสม ■ การประเมินผลการปฏิบัติงานพิจารณาจากการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของงาน และมีการระบุอย่างชัดเจนในส่วนพนักงานมีผลการปฏิบัติงานดี และส่วนที่ต้องมีการปรับปรุง 	
๑.๔ โครงสร้างองค์กร <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการจัดโครงสร้างและสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและเหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ ■ มีการประเมินผลโครงสร้างเป็นครั้งคราวและปรับเปลี่ยนที่จำเป็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ■ มีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรที่ถูกต้องและทันสมัยให้พนักงานทุกคนทราบ 	
๑.๕ การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีการแจ้งให้พนักงานทุกคนทราบ ■ ผู้บริหารมีวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมาย 	
๑.๖ นโยบายวิธีบริหารด้านบุคลากร <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการกำหนดมาตรฐานหรือข้อกำหนดในการร่ว่าจ้างบุคลากรที่เหมาะสม โดยเน้นถึงการศึกษา ประสบการณ์ความเชื่อสัตย์และมีจริยธรรม ■ มีการจัดปฐมนิเทศให้กับพนักงานใหม่ และจัดฝึกอบรมพนักงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ■ การเลื่อนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน และการยกย้ายขึ้นอยู่กับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ■ การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานได้พิจารณาร่วมถึงความเชื่อสัตย์และจริยธรรม ■ มีการลงโทษทางวินัยและแก้ไขปัญหาเมื่อมีการไม่ปฏิบัติตามนโยบายหรือข้อกำหนดด้านจริยธรรม 	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๑.๗ กลไกการติดตามการตรวจสอบการปฏิบัติงาน <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ และมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ▪ มีผู้ตรวจสอบภายใน และมีการรายงานผลการตรวจสอบภายในต่อหัวหน้าส่วนราชการ 	
๑.๘ อื่นๆ (โปรดระบุ) <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
ชื่อผู้ประเมิน ..... ตำแหน่ง ..... วันที่ ...../...../.....	
๒. การประเมินความเสี่ยง <p>ก่อนการประเมินความเสี่ยงจะต้องสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานทั้งในระดับหน่วยรับตรวจ และระดับกิจกรรม (เช่น แผนงาน หรืองานที่ได้รับมอบหมาย)</p> <p>วัตถุประสงค์ของการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในนี้เพื่อทราบกระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ และการบริหารความเสี่ยง ว่า เหมาะสม เพียงพอ หรือไม่</p>	
๒.๑ วัตถุประสงค์ระดับหน่วยรับตรวจ <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้ ▪ มีการเผยแพร่และซื้อขายให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน 	
๒.๒ วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในระดับกิจกรรม และวัตถุประสงค์นี้สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ระดับหน่วยรับตรวจ ▪ วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมชัดเจน ปฏิบัติได้ และวัดผลได้ ▪ บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดและให้การยอมรับ 	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๒.๓ การระบุปัจจัยเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> ■ ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยง ■ มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายใน และภายนอก เช่น การปรับลดบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การเกิดภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและ สังคม เป็นต้น 	
๒.๔ การวิเคราะห์ความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของ ความเสี่ยง ■ มีการวิเคราะห์และประเมินระดับความสำคัญหรือผลกระทบของ ความเสี่ยงและความถี่ที่จะเกิดหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง 	
๒.๕ การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและกำหนด วิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ■ มีการพิจารณาความคุ้มค่าของต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจากการกำหนด วิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ■ มีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อ ป้องกันหรือลดความเสี่ยง ■ มีการติดตามผลการปฏิบัติตามวิธีการควบคุมที่กำหนดเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยง 	
๒.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) <hr/> <hr/> <hr/> สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ <hr/> <hr/> <hr/> <p style="text-align: center;">ชื่อผู้ประเมิน ..... ตำแหน่ง ..... วันที่ ...../...../.....</p>	
๓. กิจกรรมการควบคุม 在การประเมินความเสี่ยงของ การควบคุมภายใน ผู้ประเมินควร พิจารณาว่า มีกิจกรรมการควบคุมที่สำคัญเหมาะสม เพียงพอและมี ประสิทธิผลหรือไม่	
๓.๑ กิจกรรมการควบคุมได้กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์และผลการ ประเมินความเสี่ยง	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๓.๒ บุคลากรทุกคนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม	
๓.๓ มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	
๓.๔ มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอ	
๓.๕ มีการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น การอนุมัติ การบันทึกบัญชี และการดูแลรักษาทรัพย์สิน	
๓.๖ มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่	
๓.๗ มีมาตรการติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะกรรมการรัฐมนตรี	
๓.๘ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ	
ชื่อผู้ประเมิน ..... ตำแหน่ง ..... วันที่ ..... / ..... /	
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในจะต้องมีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบสารสนเทศและการสื่อสารต่อความต้องการของผู้ใช้และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	
๔.๑ จัดให้มีระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและติดสินใจของฝ่ายบริหาร	
๔.๒ มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะกรรมการรัฐมนตรีไว้อย่างถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	
๔.๓ มีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	
๔.๔ มีการรายงานข้อมูลที่จำเป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้ผู้บริหารทุกระดับ	
๔.๕ มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ และทันกาล	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๔.๖ มีการสื่อสารอย่างชัดเจนให้พนักงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข	
๔.๗ มีกลไกหรือช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร	
๔.๘ มีการรับฟังและพิจารณาข้อร้องเรียนจากภายนอก อาทิ รัฐสภาประชาชน สื่อมวลชน	
๔.๙ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ	
ชื่อผู้ประเมิน ..... ตำแหน่ง ..... วันที่ ...../...../.....	
๕. การติดตามประเมินผล ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในขององค์กรในอันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	
๕.๑ มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงานและรายงานให้ผู้กำกับดูและทราบเป็นรายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	
๕.๒ กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันท่วงทัน	
๕.๓ มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	
๕.๔ มีการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	
๕.๕ มีการประเมินผลความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายในและประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรในลักษณะการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง และ/หรือการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	
๕.๖ มีการรายงานผลการประเมินและรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในโดยตรงต่อผู้กำกับดูแลและ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๕.๗ มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลและการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภัยใน	
๕.๘ มีการกำหนดให้ผู้บริหารต้องรายงานต่อผู้กำกับดูแลทันที ในกรณีที่มีการทุจริตหรือสองสัยว่ามีการทุจริต มีการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะกรรมการและมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ	
๕.๙ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ	
ชื่อผู้ประเมิน ..... ตำแหน่ง ..... วันที่ ...../...../.....	

แบบพิมพ์ตาม-ปอ.๓

สำหรับรายงานผลการติดตามประเมินค่าความคุ้มภัยในเชิงตรวจสอบ
สำหรับผลผู้รับผู้เสี่ยงที่ ..... เก็บน ..... พ.ศ. .... ถึงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

กระบวนการประเมินค่าความคุ้มภัยของแต่ละหน่วยงานที่ประเมินผลและวัตถุประสงค์ของการควบคุม	จุดอ่อนของกระบวนการคุ้มภัย หรือความเสี่ยงที่ยังไม่ถูก จัดการ	จอด/เวลา ที่พบ จุดอ่อน	การปรับปรุง จุดอ่อน	ก้าบทดึงสืบฯ/ ผู้รับผิดชอบ	สถานะการ ดำเนินการ *	วิธีการติดตาม ผู้รับผิดชอบ และสรุปผลการประเมิน
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)
๑. ภารกิจทั่วไป (ภารกิจที่มีผลลัพธ์ที่รับผิดชอบ)						
๒. ภารกิจทั่วๆไป						
๓. ภารกิจที่ต้องการให้เป็นไปตามกำหนด						
๔. ภารกิจที่ต้องการให้เป็นไปตามกำหนด						
๕. ภารกิจที่ต้องการให้เป็นไปตามกำหนด						
๖. ภารกิจที่ต้องการให้เป็นไปตามกำหนด						
๗. ภารกิจที่ต้องการให้เป็นไปตามกำหนด						
๘. ภารกิจที่ต้องการให้เป็นไปตามกำหนด						

* สถาบันการเงินบันทึก:

- ★ = ฝ่ายบันทึกประเมินว่า เสื่อมโทรมมาก
- ✓ = ฝ่ายบันทึกประเมินว่า เสื่อมโทรมปานกลาง
- ✗ = ฝ่ายบันทึกประเมินว่า
- = อยู่ระหว่างดำเนินการ

.....
ชื่อผู้รายงาน .....
(.....)
ตำแหน่ง ปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ ..... / .....

แบบฟอร์มรายงานการควบคุมภายใน ระดับส่วนงานย่อย

แบบ ปม.๑

ชื่อ.....(ส่วนงานย่อ).....

รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
ณ วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน (๑)	ผลการประเมิน / ข้อสรุป (๒)
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม	
๑.๑	
๑.๒	
ฯลฯ	
๒. การประเมินความเสี่ยง	
๒.๑	
๒.๒	
ฯลฯ	
๓. กิจกรรมการควบคุม	
๓.๑	
๓.๒	
ฯลฯ	
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร	
๔.๑	
๔.๒	
ฯลฯ	
๕. การติดตามประเมินผล	
๕.๑	
๕.๒	
ฯลฯ	

ผลการประเมินโดยรวม

.....
.....

ชื่อผู้รายงาน .....

(ชื่อหัวหน้าส่วนงานย่อ)

ตำแหน่ง .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบฟอร์ม

ชื่อผู้รายงานผู้ดูแล
รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงมาตรการเควบคุมภายใน
สำหรับปีเดือนสุดท้าย ถึงเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

กิจกรรม/หัวข้อที่ต้องการประเมิน/ วัดประสิทธิภาพที่ประเมินผล ทั้งหมดของมาตรการเควบคุมภายใน	การตรวจดูที่มีอยู่ การควบคุม	การประเมินผล การควบคุม	ความเสี่ยงที่มีอยู่ การควบคุม	การปรับปรุง การควบคุม	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)
๑. ดำเนินการจัดการ (งานตามภารกิจหน้าที่ที่ได้委託มา)						
๒. ดำเนินประชุมงาน						
๓. ดำเนินการทบทวนมาตรฐาน						
๔. ดำเนินการให้ผลการบริการ						
๕. ดำเนินการปรับปรุงมาตรการเควบคุมภายใน						
๖. ดำเนินการที่ส่งผลกระทบต่อ ภารกิจของหน่วยงาน						

ชื่อผู้รายงาน.....
(ผู้ที่ควบคุมส่วนงานของตน)
ตำแหน่ง.....
หน่วยงาน.....
ผู้ติดต่อ.....
ที่อยู่.....

แบบฟอร์ม-ป.ย.๔

ชื่อหน่วยงาน .....
 รายงานผลการติดตามการปฏิบัติความต้องการเบื้องต้นครองคุณภาพให้กับผู้ใช้งาน - ระดับสำนัก/กอง
 ส่วนราชการและผู้รับน้ำที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... วันที่ ..... น.ส. .... ช.ต. ....

กิจกรรมการปฏิบัติงาน/โครงการ/ กิจกรรม/ต้านทานเป็นภัยแล้ว วัตถุประสงค์ของการควบคุม	จุดอ่อนของมาตรการคุณภาพ หรือความเสี่ยงที่ยังมีอยู่	ตรวจสอบ รายการ จุดอ่อน (๑)	ประเมิน ผู้รับผลกระทบ (๒)	กำหนดศรีจ ผู้รับผลกระทบ (๓)	ดำเนินการ ดำเนินการ *(๔)	สถานะการ ดำเนินการ (๕)	วิธีการติดตาม และสรุปผลการประเมิน/ ข้อติดขั้น
๑. ต้านทานภัยดูด	ภัยดูดดึงที่รุนแรง						
๒. ต้านทานภัยดูด							
๓. ต้านทานภัยดูดด้วยหุ่นยนต์							
๔. ต้านทานภัยดูดด้วยหุ่นยนต์							
๕. ต้านทานภัยดูดด้วยหุ่นยนต์							
๖. ต้านทานภัยดูดด้วยหุ่นยนต์							
๗. ต้านทานภัยดูดด้วยหุ่นยนต์							
๘. ต้านทานภัยดูดด้วยหุ่นยนต์							
๙. ต้านทานภัยดูดด้วยหุ่นยนต์							
๑๐. ต้านทานภัยดูดด้วยหุ่นยนต์							

* ระบบสารสนเทศภัยธรรมชาติ:

- ★ = ภัยดูดด้วยหุ่นยนต์ เสื่อจราจรแบบเก็บหนังที่หัว
- ✓ = ภัยดูดด้วยหุ่นยนต์ เสื่อจราจรแบบเก็บกราฟฟิก
- ✗ = ปั๊มน้ำดูดด้วยหุ่นยนต์
- = หุ่นยนต์หัวจ่ายน้ำดูดด้วยหุ่นยนต์

หมายเหตุ ที่ระบุผลลัพธ์ อ. ๒ และ ๓ ของบันทึกผล เป็น ๒.๒ ให้รู้ข่าวสารซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ ๑.๒.๓ แต่ไม่สามารถประยุกต์ใช้ได้โดยผลของการบันทึกผล

แบบบัญชี ช่องซึ่งก่อน

แบบประเมินองค์ประกอบมาตรฐานการควบคุมภายใน (ภาคผนวก ก)
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
<p>๑. สภาพแวดล้อมของการควบคุม</p> <p>ผู้ประเมินควรพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมการควบคุมเพื่อพิจารณาว่าหน่วยรับตรวจมีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดีหรือไม่</p> <p>๑.๑ ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ภายในองค์กร รวมทั้งการติดตามผล การตรวจสอบและการประเมินผล ทั้งจากการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายนอก ▪ มีทัศนคติที่ดีเหมาะสมต่อการรายงานทางการเงิน งบประมาณและการดำเนินงาน ▪ มีทัศนคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ ▪ มีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ และการพิจารณาวิธีการลดหรือป้องกันความเสี่ยง ▪ มีความมุ่งมั่นที่จะใช้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Performance - Based Management) 	
<p>๑.๒ ความซื่อสัตย์และจริยธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีข้อกำหนดด้านจริยธรรมและบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร และเวียนให้พนักงานทุกคนลงนามรับทราบเป็นครั้งคราว ▪ พนักงานทราบและเข้าใจลักษณะของพฤติกรรมที่ยอมรับและไม่ยอมรับและบทลงโทษตามข้อกำหนดด้านจริยธรรมและแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ▪ ฝ่ายบริหารส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความสำคัญของความซื่อสัตย์และจริยธรรม ▪ ฝ่ายบริหารมีการดำเนินการตามควรแก่กรณี เมื่อไม่มีการปฏิบัติตามนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ ▪ ฝ่ายบริหารกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นไปได้และไม่สร้างความกดดันให้แก่พนักงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่เป็นไปได้ ▪ ฝ่ายบริหารกำหนดสิ่งจูงใจที่ยุติธรรมและจำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่า พนักงานจะมีความซื่อสัตย์และถือปฏิบัติตามจริยธรรม ▪ ฝ่ายบริหารดำเนินการโดยเร่งด่วนเมื่อมีสัญญาณแจ้งว่าอาจมีปัญหาเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมของพนักงานเกิดขึ้น 	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๑.๓ ความรู้ ทักษะ และความสามารถของบุคลากร <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการกำหนดระดับความรู้ ทักษะและความสามารถ ▪ มีการจัดทำเอกสารคำบรรยายคุณลักษณะงานของแต่ละตำแหน่ง และเป็นปัจจุบัน ▪ มีการระบุและแจ้งให้พนักงานทราบเกี่ยวกับความรู้ทักษะและความสามารถที่ต้องการสำหรับการปฏิบัติงาน ▪ มีแผนการฝึกอบรมตามความต้องการของพนักงานทั้งหมดอย่างเหมาะสม ▪ การประเมินผลการปฏิบัติงานพิจารณาจากการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของงาน และมีการระบุอย่างชัดเจนในส่วนพนักงานมีผลการปฏิบัติงานดี และส่วนที่ต้องมีการปรับปรุง 	
๑.๔ โครงสร้างองค์กร <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการจัดโครงสร้างและสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและเหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ ▪ มีการประเมินผลโครงสร้างเป็นครั้งคราวและปรับเปลี่ยนที่จำเป็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ▪ มีการแสดงแผนภูมิการจัดองค์กรที่ถูกต้องและทันสมัยให้พนักงานทุกคนทราบ 	
๑.๕ การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง และมีการแจ้งให้พนักงานทุกคนทราบ ▪ ผู้บริหารมีวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมาย 	
๑.๖นโยบายบริหารด้านบุคลากร <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการกำหนดมาตรฐานหรือข้อกำหนดในการว่าจ้างบุคลากรที่เหมาะสม โดยเน้นถึงการศึกษา ประสบการณ์ความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ▪ มีการจัดปฐมนิเทศให้กับพนักงานใหม่ และจัดฝึกอบรมพนักงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ▪ การเลื่อนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน และการโยกย้ายขึ้นอยู่กับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ▪ การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานได้พิจารณารวมถึงความซื่อสัตย์และจริยธรรม ▪ มีการลงโทษทางวินัยและแก้ไขปัญหาเมื่อมีการไม่ปฏิบัติตามนโยบายหรือข้อกำหนดด้านจริยธรรม 	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๒.๓ การระบุปัจจัยเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้บริหารทุกรายดับมีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยง ▪ มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายใน และภายนอก เช่น การปรับลดบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การเกิดภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและ สังคม เป็นต้น 	
๒.๔ การวิเคราะห์ความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา rate ดับความสำคัญของ ความเสี่ยง ▪ มีการวิเคราะห์และประเมินระดับความสำคัญหรือผลกระทบของ ความเสี่ยงและความถี่ที่จะเกิดหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง 	
๒.๕ การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและกำหนด วิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ▪ มีการพิจารณาความคุ้มค่าของต้นทุนที่จะเกิดขึ้นจากการกำหนด วิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ▪ มีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบเกี่ยวกับวิธีการควบคุมเพื่อ ป้องกันหรือลดความเสี่ยง ▪ มีการติดตามผลการปฏิบัติตามวิธีการควบคุมที่กำหนดเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยง 	
๒.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ) <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p style="text-align: center;">ชื่อผู้ประเมิน ..... ตำแหน่ง ..... วันที่ ...../...../.....</p>	
๓. กิจกรรมการควบคุม 在ประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในผู้ประเมินควร พิจารณาว่า มีกิจกรรมการควบคุมที่สำคัญเหมาะสม เพียงพอและมี ประสิทธิผลหรือไม่	
๓.๑ กิจกรรมการควบคุมได้กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์และผลการ ประเมินความเสี่ยง	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๓.๒ บุคลากรทุกคนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม	
๓.๓ มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	
๓.๔ มีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอ	
๓.๕ มีการแบ่งแยกหน้าที่การปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น การอนุมัติ การบันทึกบัญชี และการดูแลรักษาทรัพย์สิน	
๓.๖ มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่	
๓.๗ มีมาตรการติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะกรรมการ	
๓.๘ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ	
ชื่อผู้ประเมิน	
ตำแหน่ง	
วันที่ ...../...../.....	
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในจะต้องมีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบสารสนเทศและการสื่อสารต่อความต้องการของผู้ใช้และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	
๔.๑ จัดให้มีระบบสารสนเทศและสายการรายงานสำหรับการบริหารและตัดสินใจของผู้บริหาร	
๔.๒ มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการเงิน และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะกรรมการไว้อย่างถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	
๔.๓ มีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	
๔.๔ มีการรายงานข้อมูลที่จำเป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้ผู้บริหารทุกระดับ	
๔.๕ มีระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ และทันกาก	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๔.๖ มีการสื่อสารอย่างชัดเจนให้พนักงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข	
๔.๗ มีกลไกหรือช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร	
๔.๘ มีการรับฟังและพิจารณาข้อร้องเรียนจากภายนอก อาทิ รัฐสภา ประชาชน สื่อมวลชน	
๔.๙ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ	
ชื่อผู้ประเมิน ..... ตำแหน่ง ..... วันที่ ...../...../.....	
๕. การติดตามประเมินผล ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในขององค์กรในอันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน	
๕.๑ มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงานและรายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	
๕.๒ กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันกาล	
๕.๓ มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	
๕.๔ มีการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	
๕.๕ มีการประเมินผลความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายในและประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรในลักษณะการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง และ/หรือการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	
๕.๖ มีการรายงานผลการประเมินและรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในโดยตรงต่อผู้กำกับดูแลและ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ	

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
๕.๗ มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลและการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	
๕.๘ มีการกำหนดให้ผู้บริหารต้องรายงานต่อผู้กำกับดูแลทันที ในกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริต มีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีและมีการกระทำการอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ	
๕.๙ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
สรุป/วิธีการที่ควรปฏิบัติ	
ชื่อผู้ประเมิน ..... ตำแหน่ง ..... วันที่ ...../...../.....	

แบบสอบถามการควบคุมภายใน (แบบภาคผนวก ข)

แบบสอบถามการควบคุมภายใน ชุดที่ ๑ ด้านการบริหาร

ผู้ที่จะตอบแบบสอบถามด้านนี้ได้ดีที่สุด คือ ผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการบริหารของหน่วยรับตรวจ การสรุปคำตามคำตอบในช่อง “คำอธิบาย/คำตอบ” จะนำข้อมูลจากการสังเกตการณ์การปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ เอกสารหลักฐาน และการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ในเรื่องที่สอบถาม

แบบสอบถามด้านการบริหาร ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. ภารกิจ

- ๑.๑ วัตถุประสงค์หลัก
- ๑.๒ การวางแผน
- ๑.๓ การติดตามผล

๒. กระบวนการปฏิบัติงาน

- ๒.๑ ประสิทธิผล
- ๒.๒ ประสิทธิภาพ

๓. การใช้ทรัพยากร

- ๓.๑ การจัดสรรทรัพยากร
- ๓.๒ ประสิทธิผลของการใช้ทรัพยากร

๔. สภาพแวดล้อมของการดำเนินงาน

- ๔.๑ การปฏิบัติตามกฎหมายเบียบและข้อบังคับ
- ๔.๒ ความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน

**แบบสอบถามการควบคุมภายใน
ด้านการบริหาร**

คำถาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๑. การกิจ ๑.๑ วัตถุประสงค์หลัก <ul style="list-style-type: none"> ▪ หน่วยรับตรวจมีการกำหนดภารกิจเป็นลายลักษณ์อักษร ▪ ภารกิจที่กำหนดมีความชัดเจน กะทัดรัด และเข้าใจง่าย สอดคล้องกับภารกิจขององค์กรที่กำกับดูแล (อาทิ กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด) เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ▪ มีการประกาศให้บุคลากรของหน่วยรับตรวจทุกคนทราบภารกิจขององค์กรหรือไม่ ▪ ฝ่ายบริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจหรือไม่ ▪ วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดสอดคล้องกับภารกิจ และสามารถวัดผลสำเร็จได้หรือไม่ ▪ วัตถุประสงค์การดำเนินงานมีการแบ่งออกเป็นวัตถุประสงค์ย่อยในระดับกิจกรรม หรือส่วนงานย่อยหรือไม่ ▪ มีการกำหนดวิธีการ เพื่อให้บุคลากรเข้าใจในงานที่ปฏิบัติว่าจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของส่วนงานย่อย ที่เข้าปฏิบัติงาน และบรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจขององค์กรหรือไม่ 			
๑.๒ การวางแผน <ul style="list-style-type: none"> ▪ ฝ่ายบริหารมีการจัดทำแผน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดหรือไม่ ▪ แผนที่จัดทำมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน งบประมาณ อัตรากำลัง และระยะเวลาดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ ▪ มีการสื่อสารให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบการปฏิบัติตามแผนทราบหรือไม่ ▪ มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนให้แก่เจ้าหน้าที่หรือไม่ 			

คำตาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๑.๓ การติดตามผล <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการประเมินความคืบหน้าของการบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานขององค์กร เป็นครั้งคราวหรือไม่ อย่างไร ■ การประเมินความคืบหน้าได้ร่วมกับบุคลากรที่มีอำนาจและสภาพการทำงาน เช่น ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ และมีการรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ ทุกๆ ช่วงเวลา ■ การประเมินความคืบหน้ามีการดำเนินการในช่วงเวลาและความถี่ที่เหมาะสมหรือไม่ ■ มีการแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรที่รับผิดชอบทราบ และแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานหรือไม่ ■ บุคลากรที่รับผิดชอบได้ร้องขอให้มีการบทวนหรือปรับปรุงวัตถุประสงค์การดำเนินงาน แผน และกระบวนการดำเนินงานหรือไม่ 			
๒. กระบวนการปฏิบัติงาน <ul style="list-style-type: none"> ๒.๑ ประสิทธิผล <ul style="list-style-type: none"> ■ กระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญในการดำเนินงาน ตามภารกิจได้รับการพิจารณา และกำหนดโดยฝ่ายบริหารหรือไม่ ■ ฝ่ายบริหารมีการติดตามผลเกี่ยวกับประสิทธิผลของกระบวนการปฏิบัติงานหรือไม่ ■ ในช่วง ๒ - ๓ ปี ที่ผ่านมา มีการประเมินผล การดำเนินงานในระดับผลผลิต (Output) หรือผลลัพธ์ (Outcome) ขององค์กรว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด หรือไม่ ■ ข้อเสนอแนะจากมาตรการปรับปรุงประสิทธิผลของการดำเนินงาน ได้มีการนำไปปฏิบัติและจัดทำเป็นเอกสารในรูปแบบที่สามารถแก้ไขปรับปรุงได้ง่าย และเป็นปัจจุบันหรือไม่ ๒.๒ ประสิทธิภาพ <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการคำนวณและเปรียบเทียบต้นทุนของการดำเนินงานกับผลผลิตหรือผลลัพธ์ว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ ■ มีการเปรียบเทียบประสิทธิภาพดังกล่าวกับองค์กรอื่นที่มีลักษณะการดำเนินงาน เช่นเดียวกันหรือไม่ ■ ข้อเสนอแนะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขทันต่อ เหตุการณ์และมีการดำเนินงานอย่างเหมาะสม หรือไม่ 			

คำตาม	มีใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๓. การใช้ทรัพยากร			
๓.๑ การจัดสรรทรัพยากร			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในองค์กรได้รับการจัดสรรให้กับกระบวนการดำเนินงานทั้งหมดหรือไม่ ▪ ทรัพยากรที่มีการใช้ประโยชน์น้อยได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือไม่ ▪ มีการจัดลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์การดำเนินงานหรือไม่ ▪ การจัดสรรทรัพยากร ได้ถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้องค์กรบรรลุผลที่ดีที่สุดในด้านประสิทธิผลกับประสิทธิภาพหรือไม่ 			
๓.๒ ประสิทธิผลของการใช้ทรัพยากร			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ คุณลักษณะเฉพาะตำแหน่ง ของตำแหน่งที่สำคัญ มีการกำหนดหน้าที่ไว้ชัดเจนและปฏิบัติงานตามที่กำหนดหรือไม่ ▪ มีคู่มือแสดงการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือระบบสารสนเทศ และการบริหารเงินงบประมาณหรือไม่ ▪ มีการกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรแต่ละประเภท เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานหรือไม่ ▪ กรณีการดำเนินงานต่ำกว่าระดับที่กำหนดมีการปฏิบัติที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานหรือไม่ ▪ บุคลากรยอมรับมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดว่าจะต้องปฏิบัติได้ในระดับที่กำหนดหรือสูงกว่าหรือไม่ ▪ มีแผนการฝึกอบรมที่เพียงพอสำหรับบุคลากรในการฝึกฝนทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานหรือไม่ ▪ มีแผนการจูงใจให้บุคลากรพัฒนาทักษะและความสามารถของตนเองหรือไม่ 			
๔. สภาพแวดล้อมของการดำเนินงาน			
๔.๑ การปฏิบัติตามกฎหมายเบียบ แลข้อบังคับ			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการระบุกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินงานหรือไม่ ▪ มีการกำหนดวิธีการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ 			

คำถ้าม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีกลไกการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานหรือไม่ <p>๔.๒ ความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการระบุปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบที่มี นัยสำคัญต่อการดำเนินงานในอนาคตของ องค์กรหรือไม่ (เช่น แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และการออก กฎหมายใหม่ๆ) ■ มีการติดตามผลและวางแผนป้องกันหรือลด ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก หรือไม่ 			

สรุป : การควบคุมด้านการบริหาร

.....(จากข้อ ๑ - ๔ มีการควบคุมที่เพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่าการดำเนินงานด้านการบริหารเป็นไปตาม
ภารกิจ กระบวนการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมของการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล หรือไม่).....

ชื่อผู้ประเมิน .....
ตำแหน่ง .....
วันที่ ...../...../.....

**แบบสอบถามการควบคุมภายใน
ชุดที่ ๒ ด้านการเงิน**

แบบสอบถามนี้จะช่วยให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลการเงินและรายงานการเงิน ผู้ที่สามารถตอบแบบสอบถามชุดที่ ๒ ได้ดีที่สุด คือ ผู้บริหารระดับกลาง หรือกลุ่มผู้บริหารจัดการที่คุ้ยเคย กับการดำเนินงานด้านการเงินของหน่วยรับตรวจ

แบบสอบถามด้านการเงิน ประกอบด้วย

๑. เงินสดและเงินฝากธนาคาร

- ๑.๑ การรับเงิน
- ๑.๒ การเบิกจ่ายเงิน
- ๑.๓ เงินสดในมือ
- ๑.๔ การนำเงินส่งคลัง
- ๑.๕ การบันทึกบัญชี
- ๑.๖ เงินทదรอง

๒. ทรัพย์สิน

- ๒.๑ ความเหมาะสมของ การใช้
- ๒.๒ การดูแลรักษาทรัพย์สิน
- ๒.๓ การบัญชีทรัพย์สิน

๓. การใช้ทรัพยากร

- ๓.๑ ข้อมูลการเงิน
- ๓.๒ รายงานการเงิน

**แบบสอบถามการควบคุมภายใน
ด้านการเงิน**

คำถาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๑. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ๑.๑ การรับเงิน <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการรับเงิน มีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงานต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การอนุมัติการรับเงินสด - การเก็บรักษาเงินสด - การบันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร - การลงทะเบียดเงินสดและเงินฝากธนาคาร ■ มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการรับส่งเงินระหว่างบุคคลและหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ ■ การรับส่งเงินมีเอกสารหลักฐานสนับสนุนครบถ้วนและถูกต้องหรือไม่ ■ การรับเงินโดยการโอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุชื่อผู้จ่ายเงินและจำนวนเงินและวัตถุประสงค์การจ่ายหรือไม่ ■ มีการกำหนดข้อห้ามมิให้นำเข็คที่รับไปเขียนเงินสดหรือไม่ ■ มีการบันทึกบัญชีแยกรายการรับที่เป็นเงินสด กับรับเป็นเช็คหรือไม่ ■ มีการกำหนดให้ผู้ชำระด้วยเช็คธนาคารระบุสั่งจ่ายในนามหน่วยรับตรวจสอบและขึ้นเครื่องหมายเข็คหรือไม่ อย่างไร ■ มีการตรวจสอบความถูกต้องและเขื่อมต่อได้ของเช็คก่อนรับหรือไม่ ■ เงินสดที่ได้รับมีการบันทึกบัญชีภายในวันที่ได้รับเงินนั้นหรือไม่ ■ มีการออกใบเสร็จรับเงินสำหรับการรับเงินทุกครั้งหรือไม่ ■ ใบเสร็จรับเงินมีการพิมพ์หมายเลขกำกับเล่มและใบเสร็จรับเงินเรียงกันไปทุกฉบับหรือไม่ ■ มีการจัดทำทะเบียนคุณใบเสร็จรับเงินหรือไม่ ■ มีการสรุปยอดเงินที่ได้รับทุกวันเมื่อสิ้นเวลาการรับเงินหรือไม่ 			

คำถาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่รับกับหลักฐานการรับและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีทุกวันหรือไม่ <p>๑.๒ การเบิกจ่ายเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการจ่ายเงิน มิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน ต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การอนุมัติการจ่ายเงินสดและเงินฝากธนาคาร - การเก็บรักษาเงินสด - การบันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร - การกระทบยอดเงินสดและเงินฝากธนาคาร ■ มีการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการอนุมัติเบิกจ่ายเงินอย่างชัดเจนหรือไม่ ■ การเบิกจ่ายเงินมีใบสำคัญหรือเอกสารหลักฐานประกอบที่มีการอนุมัติอย่างถูกต้องหรือไม่ ■ มีการตรวจสอบรายการการจ่ายเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีกับหลักฐานการจ่ายทุกวันหรือไม่ ■ มีการกำหนดคงเงินและผู้มีอำนาจจากอนุมัติการจ่ายเงินหรือไม่ ■ มีมาตรการป้องกันและเก็บรักษาสมุดเช็คธนาคาร ที่ยังไม่ได้ใช้และตรายางซื้อผู้มีอำนาจลงนามหรือไม่ ■ มีการกำหนดให้ผู้มีอำนาจมากกว่าหนึ่งคนร่วมกันลงนามในเช็คที่สั่งจ่ายหรือไม่ ■ มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายก่อนการลงนามในเช็คสั่งจ่ายหรือไม่ ■ เช็คที่ลงนามแล้วมีการส่งให้เจ้าหน้าที่อื่นที่มิใช่เป็นผู้จัดเตรียมเช็ค เพื่อชำระให้แก่เจ้าหน้าที่หรือไม่ ■ มีการกำหนดให้การจ่ายเงินโดยการโอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่ ■ มีการเขียนหรือประทับตรายางว่า “ชำระเงินแล้ว” ไว้ในใบสำคัญจ่ายและหลักฐานการจ่ายที่ชำระเงินแล้วหรือไม่ 			
<p>๑.๓ เงินสดในมือ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ มีการเก็บรักษาเงินสดไว้อย่างปลอดภัยหรือไม่ ■ มีการนำเงินสดที่ได้รับ ฝากธนาคารภายในวันที่ได้รับเงิน หรือวันทำการถัดไปหรือไม่ 			

คำถาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ การเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารเป็นไปตาม ระเบียบที่กำหนด และได้รับอนุญาตจากหน้า ส่วนราชการหรือไม่ ▪ บัญชีเงินฝากธนาคารเปิดในนามของหน่วยรับ ตรวจหรือไม่ ▪ มีการตรวจสอบเงินสดคงเหลือเป็นครั้งคราว หรือไม่ 			
๑.๔ การนำเงินส่งคลัง			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการนำเงินส่งคลังโดยวิธีการที่ปลอดภัยและ ภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ▪ การนำเงินส่งคลังมีการสอบยันความถูกต้อง ระหว่างผู้ส่งกับผู้รับหรือไม่ 			
๑.๕ การบันทึกบัญชี			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสดภายใน วันที่ได้รับเงินนั้น หรือวันทำการถัดไปหรือไม่ ▪ มีการบันทึกเงินที่นำฝากธนาคารในบัญชีเงิน ฝากธนาคารภายในวันที่นำฝากหรือไม่ ▪ มีการระบบทบยอดเงินฝากธนาคารทุกสิ้นเดือน หรือไม่ ▪ มีการบันทึกการจ่ายเงินในบัญชีเงินสด หรือ บัญชีเงินฝากธนาคารภายในวันที่จ่ายเงินนั้น หรือไม่ ▪ มีการบันทึกบัญชีเงินฝากคลังทันทีที่มีการนำส่ง คลังหรือไม่ 			
๑.๖ เงินท่อง			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ การเก็บรักษาเงินท่องคงเหลือเป็นไปตาม ระเบียบที่กำหนดหรือไม่ ▪ มีการกำหนดวิธีปฏิบัติในการใช้จ่ายเงินท่อง ไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ ▪ การเบิกขาดใช้เงินท่องเป็นไปตามค่าใช้จ่ายที่ เกิดขึ้นจริงหรือไม่ ▪ มีการตรวจสอบเงินท่องคงเหลือเป็นครั้งคราว หรือไม่ ▪ มีการระบบทบยอดเงินท่องทุกสิ้นเดือนหรือไม่ ▪ มีการติดตามผลเพื่อค้นหาและดำเนินการยกเลิก เงินท่องที่ไม่เคลื่อนไหวหรือไม่ 			

สรุป : การควบคุมเงินสดและเงินฝากธนาคาร

.....(จากข้อ ๑.๑ - ๑.๖ มีการควบคุมเพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่าการรับจ่ายเงินสดและเงินฝากธนาคาร
เงินที่รองเป็นไปอย่างถูกต้องตรงตามระเบียบที่กำหนด บันทึกบัญชีถูกต้องครบถ้วนและสมำเสมอ หรือไม่).....

ชื่อผู้ประเมิน .....

ตำแหน่ง .....

วันที่ ...../...../.....

คำนำ	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๒. ทรัพย์สิน			
๒.๑ ความเหมาะสมของการใช้			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการแบ่งแยกหน้าที่ มีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน ต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การอนุมัติซื้อ โอน หรือจำหน่ายทรัพย์สิน - การใช้ทรัพย์สิน - การบันทึกบัญชีทรัพย์สิน - การแก้ไขและระบายอดคงเหลือของทรัพย์สิน ▪ การซื้อและเข้าทรัพย์สินเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดหรือไม่ ▪ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ทรัพย์สิน ไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ ▪ การใช้ทรัพย์สินที่มีความสำคัญหรือมูลค่าสูงได้มีการกำหนดให้เฉพาะผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่จะใช้ได้ ▪ มีการฝึกอบรมวิธีการใช้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้ใช้ ทรัพย์สินหรือไม่ 			
๒.๒ การดูแลรักษาทรัพย์สิน			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการกำหนดมาตรการป้องกันและรักษา ทรัพย์สินที่สำคัญ หรือมีมูลค่าสูงให้สูงที่สุด หรือเสียหายหรือไม่ ▪ มีการติดหรือเขียนหมายเลขอรหัสหรือหมายเลข ครุภัณฑ์ไว้ที่ทรัพย์สินทุกรายการหรือไม่ ▪ มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษา ทรัพย์สินหรือไม่ ▪ มีการบำรุงรักษาทรัพย์สินตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ ▪ มีการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารการประกัน ทรัพย์สินไว้อย่างเหมาะสมหรือไม่ 			
๒.๓ การบัญชีทรัพย์สิน			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บัญชีหรือทะเบียนทรัพย์สินมีรายละเอียด หมายเลข รหัส รายการ สถานที่ใช้ หรือสถานที่ เก็บรักษา และราคาทุกสิ้นปีหรือไม่ ▪ มีการตรวจสอบทรัพย์สินประจำปีหรือไม่ ▪ มีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สิน เปรียบเทียบยอดจากการตรวจสอบนับกับทะเบียน คุณและ/หรือบัญชีทรัพย์สินหรือไม่ 			

สรุป : การควบคุมทรัพย์สิน

.....(จากข้อ ๒.๑ - ๒.๓ มีการควบคุมเพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่าทรัพย์สินทั้งหมดมีอยู่ครบถ้วน และได้รับการดูแลรักษา รวมทั้งบันทึกบัญชีอย่างถูกต้องและครบถ้วน หรือไม่).....

ชื่อผู้ประเมิน .....

ตำแหน่ง .....

วันที่ ...../...../.....

คำตาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๓. รายงานการเงิน ๓.๑ ข้อมูลการเงิน <ul style="list-style-type: none"> ▪ บัญชีแยกประเภทมีการบันทึกรายการถูกต้อง และครบถ้วนหรือไม่ ▪ สามารถติดตามตรวจสอบรายการจากเอกสาร ประกอบรายการ หรือเอกสารเบื้องต้นไปยัง บัญชีแยกประเภทหรือไม่ ▪ มีการลงทะเบียนบัญชีอยู่กับบัญชีคุณหรือ บัญชีแยกประเภทมีบัญชีอยู่ หรือรายละเอียด ประกอบหรือไม่ ▪ นโยบายการบัญชีเป็นไปตามกฎหมายหรือ ระเบียบทั้งเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ ▪ มีการสอบทานหรือตรวจสอบการบันทึกบัญชี เป็นครั้งคราวหรือไม่ ▪ มีการฝึกอบรมอย่างเพียงพอให้แก่เจ้าหน้าที่ การเงินและการบัญชีหรือไม่ 			
๓.๒ รายงานการเงิน <ul style="list-style-type: none"> ▪ รายงานทางการเงินจัดทำขึ้นตามระยะเวลาที่ กำหนดหรือไม่ ▪ มีการสอบทานและให้ความเห็นชอบรายงาน ทางการเงินโดยผู้มีอำนาจหรือไม่ ▪ มีการประเมินประโยชน์จากการรายงานการเงินเป็น ครั้งคราวหรือไม่ 			

สรุป : การควบคุมรายงานการเงิน

.....(จากข้อ ๓.๑ - ๓.๒ มีการควบคุมเพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่าข้อมูลในรายงานการเงินที่จัดทำมี ความถูกต้อง เชื่อถือได้และมีประโยชน์ หรือไม่).....

ชื่อผู้ประเมิน .....

ตำแหน่ง .....

วันที่ ..... / ..... / .....

แบบสอบถามการควบคุมภายใน ชุดที่ ๓ ด้านการผลิต

แบบสอบถามนี้จะช่วยให้ทราบถึงกระบวนการตรวจสอบปัจจัยการผลิตให้เป็นสินค้ามาตรฐานตามที่ต้องการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีลูกค้าด้วยความพึงพอใจสูงสุด ผู้ที่สามารถตอบแบบสอบถามชุดนี้ได้ดีที่สุด คือ ผู้บริหารระดับกลาง หรือผู้บริหารจัดการเกี่ยวกับการผลิตที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินการผลิตและการบริหารคลังสินค้า

แบบสอบถามด้านการผลิต ประกอบด้วย

๑. การวางแผนการผลิต
๒. การดำเนินการผลิต
๓. การบริหารคลังสินค้า

**แบบสอบถามการควบคุมภายใน
ด้านการผลิต**

คำถาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๑. การวางแผนการผลิต			
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับแผนการขาย หรือไม่ ■ มีการกำหนดมาตรฐานต่างๆ ขึ้นใช้ เช่น มาตรฐาน การปฏิบัติงาน ปริมาณการใช้วัตถุดิบ หรือวัสดุ สิ้นเปลืองต่อหน่วยสินค้าที่ผลิต หรือไม่ ■ การประมาณการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ สอดคล้อง กับแผนการผลิตและมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ■ การจัดอัตรากำลังสอดคล้องกับแผนการผลิตและ ลักษณะการปฏิบัติงาน 			
๒. การดำเนินการผลิต			
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีการกำหนดอำนาจในการสั่งผลิตหรือไม่ ■ มีการจัดทำใบเบิกวัสดุซึ่งมีการอนุมัติถูกต้อง และตรง กับรายงานผลิตเพื่อเป็นหลักฐานและข้อมูลในการ บันทึกต้นทุนการผลิต หรือไม่ ■ มีการจัดทำรายงานผลแต่ละระหว่างต้นทุนที่ เกิดขึ้นจริง กับต้นทุนการผลิตหรือไม่ ■ มีการกำหนดมาตรฐานของสินค้า และตรวจสอบกับ การผลิตจริงอย่างสม่ำเสมอ หรือไม่ ■ มีการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าตามมาตรฐาน ก่อนรับผลผลิตหรือไม่ ■ มีการจัดทำรายงานสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน พร้อม การวิเคราะห์สาเหตุ ■ มีการบริหารวัสดุคงคลัง เช่น วัตถุดิบ อะไหล่ และ วัสดุอื่น ให้มีปริมาณพอเหมาะสมอยู่เสมอโดยวิธีการที่ เหมาะสม 			
๓. การบริหารคลังสินค้า			
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบกันอย่างชัดเจน ระหว่างการรับสินค้า การส่งสินค้า การผลิตและ การบันทึกบัญชี ■ การรับจ่ายสินค้าเข้าหรือออกจากคลัง มีเอกสาร การอนุมัติโดยผู้มีอำนาจจากทุกครั้งหรือไม่ ■ มีนโยบายการตรวจนับสินค้าคงเหลืออยู่เป็นประจำ และสม่ำเสมอ ■ มีการทำรายละเอียดกระطبยอดระหว่างผลที่ได้จากการตรวจนับกับบัญชีคุณสินค้า และมีการอนุมัติโดย ผู้รับผิดชอบการปรับปรุงบัญชี 			

คำตาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีมาตรการในการตรวจสอบสินค้าที่เคลื่อนไหวสินค้าที่ล้าสมัยและสินค้าขาดบัญชี ■ มีการจัดทำประกันภัยให้ครอบคลุมมูลค่าของสินค้าที่อยู่ในคลัง 			

สรุป : การควบคุมด้านการผลิต

.....(จากข้อ ๑ - ๓ มีการควบคุมเพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่าการผลิตมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ เป็นไปด้วยความประหยัด หรือไม่).....

ชื่อผู้ประเมิน .....

ตำแหน่ง .....

วันที่ ...../...../.....

แบบสอบถามการควบคุมภายใน ชุดที่ ๔ ด้านอื่นๆ

แบบสอบถามนี้เหมาะสมสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารระดับผู้จัดการหรือกลุ่มผู้บริหารซึ่งคุ้นเคยเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร ระบบสารสนเทศและการบริหารพัสดุของหน่วยรับตรา ข้อสรุปคำตอบจะต้องมาจากการสังเกตการณ์ การวิเคราะห์ และการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ในเรื่องนี้

แบบสอบถามด้านอื่นๆ ประกอบด้วย

- ๑. การบริหารบุคลากร**
  - ๑.๑ การสรรหา
  - ๑.๒ ค่าตอบแทน
  - ๑.๓ หน้าที่ความรับผิดชอบ
  - ๑.๔ การฝึกอบรม
  - ๑.๕ การปฏิบัติงานของบุคลากร
  - ๑.๖ การสื่อสาร
- ๒. ระบบสารสนเทศ**
  - ๒.๑ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์
  - ๒.๒ การป้องกันดูแลรักษาสารสนเทศ
  - ๒.๓ ประโยชน์ของสารสนเทศ
- ๓. การบริหารพัสดุ**
  - ๓.๑ เรื่องทั่วไป
  - ๓.๒ การกำหนดความต้องการ
  - ๓.๓ การจัดหา
  - ๓.๔ การตรวจรับและการชำระเงิน
  - ๓.๕ การควบคุมและการแจกจ่าย
  - ๓.๖ การบำรุงรักษา
  - ๓.๗ การจำหน่ายพัสดุ

**แบบสอบถามการควบคุมภายใน
ด้านอื่นๆ**

คำถาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๑. การบริหารบุคลากร			
๑.๑ การสรรหา			
<ul style="list-style-type: none"> ■ ฝ่ายบริหารมีการกำหนดทักษะและความสามารถที่จำเป็นของตำแหน่งงานสำคัญไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ ■ การสอบคัดเลือกบุคลากรเพื่อบรรจุแต่งตั้งมีการทดสอบทักษะและความสามารถตามที่กำหนดไว้ของแต่ละตำแหน่งงานหรือไม่ ■ มีการเผยแพร่ข้อมูลอย่างทั่วถึงในการรับสมัครบุคลากรหรือไม่ ■ มีการกำหนดกระบวนการคัดเลือก เพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานที่สุดหรือไม่ 			
๑.๒ ค่าตอบแทน			
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติเรื่องค่าตอบแทนหรือไม่ ■ มีการบันทึกเวลาปฏิบัติงานของบุคลากรและมีหัวหน้างานลงนามรับรองในลงเวลา หรือไม่ ■ การเลื่อนขั้นเงินเดือนมีการพิจารณาอนุมัติและจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ 			
๑.๓ หน้าที่ความรับผิดชอบ			
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรแต่ละคนเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานหรือไม่ ■ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกี่ยวกับการมอบหมายงานมีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ ■ หน้าที่ความรับผิดชอบของงานที่สำคัญมีการอนุมัติโดยหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บริหารสูงสุดหรือไม่ 			
๑.๔ การฝึกอบรม			
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีการพิจารณาความต้องการฝึกอบรมของบุคลากร เพื่อพัฒนาทักษะหรือไม่ ■ มีการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากร เครื่องมือ และการจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรหรือไม่ 			
๑.๕ การปฏิบัติงานของบุคลากร			
<ul style="list-style-type: none"> ■ มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือไม่ 			

คำตาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการประเมินการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนดเป็นครั้งคราว และจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ ▪ มีการยกย่องหรือให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ ▪ มีการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ 			
๑.๖ การสื่อสาร <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการสื่อสารข้อมูลคำสั่งให้บุคลากรระดับปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอหรือไม่ ▪ มีการกำหนดวิธีการสื่อสารเพื่อให้บุคลากรสามารถส่งข้อเรียกร้องหรือข้อแนะนำให้กับฝ่ายบริหารได้หรือไม่ ▪ มีการกำหนดให้ฝ่ายบริหารติดตามผลและตอบข้อเรียกร้องและข้อแนะนำของบุคลากรหรือไม่ 			

สรุป : การควบคุมรายงานการบริหารบุคลากร

.....(จากข้อ ๑.๑ - ๑.๖ มีการควบคุมเพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่าบุคลากรจะสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การดำเนินงาน หรือไม่).....

ชื่อผู้ประเมิน .....
 ตำแหน่ง .....
 วันที่ ...../...../.....

คำตาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๒. ระบบสารสนเทศ ๒.๑ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการกำหนดนโยบายการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการดำเนินงานหรือไม่ ▪ มีการกำหนดนโยบายของแต่ละหน่วยงานย่อในครุภัณฑ์และรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือไม่ ▪ ผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้น ที่สามารถ เข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ▪ มีข้อแนะนำหรือให้การฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์กับผู้ใช้คนใหม่หรือไม่ ▪ เมื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์เกิดความเสียหายหรือทำงานไม่ได้มีการรายงานให้ทราบและมีการแก้ไขอย่างทันท่วงทีหรือไม่ ▪ มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ ▪ การจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ มีการประสานและวางแผนกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่าในระยะเวลา คอมพิวเตอร์ที่จัดซื้อจะเข้ากันได้กับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่นหรือไม่ 			
๒.๒ การป้องกันดูแลรักษาสารสนเทศ <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ▪ ผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงแฟ้มข้อมูล และโปรแกรม ▪ แฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่สำคัญมีการกำหนดให้จัดทำแฟ้มสำรองและเก็บรักษาหรือไม่ ▪ มีนโยบายควบคุมความเสี่ยงจากการใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่ 			
๒.๓ ประโยชน์ของสารสนเทศ <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการประเมินประโยชน์ของรายงานที่ประมวลจากระบบสารสนเทศเป็นครั้งคราวหรือไม่ ▪ ผู้ใช้มีการสำรวจประโยชน์ของสารสนเทศที่ได้รับเป็นครั้งคราวหรือไม่ ▪ มีการแจ้งให้ผู้ใช้ทราบเกี่ยวกับประสิทธิภาพใหม่ๆ ของระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ 			

สรุป : การควบคุมระบบสารสนเทศ

.....(จากข้อ ๒.๑ - ๒.๓ มีการควบคุมเพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่าระบบสารสนเทศจะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่).....

ชื่อผู้ประเมิน .....
 ตำแหน่ง .....
 วันที่ ...../...../.....

คำตาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๓. การบริหารพัสดุ ๓.๑ เรื่องทั่วไป <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการแบ่งแยกหน้าที่ในให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงานต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง - การจัดซื้อจัดจ้าง - การตรวจสอบสินค้า/จัดจ้าง - การอนุมัติเบิกจ่ายเงิน - การบันทึกบัญชีและทะเบียน ▪ มีระเบียบจัดซื้อที่ครอบคลุมถึงเรื่องต่อไปนี้ (กรณีมีได้ใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ) <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายการจัดซื้อ เช่น ซื้อจากผู้ขาย หรือผู้ผลิตโดยตรง - วิธีการคัดเลือก - ขั้นตอนการจัดหา - การทำสัญญา ▪ มีระบบการตรวจสอบเพื่อให้ความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด 			
๓.๒ การกำหนดความต้องการ <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีระเบียบหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดความต้องการพัสดุหรือไม่ ▪ ผู้ใช้พัสดุ เป็นผู้กำหนดความต้องการพัสดุ หรือไม่ ▪ การแจ้ง ความต้องการพัสดุหรือขอให้จัดหาได้ ระบุรายการหรือประเภทพัสดุ ปริมาณพัสดุ กำหนดเวลาต้องการอย่างละเอียดและชัดเจน หรือไม่ ▪ มีการกำหนดระยะเวลา การแจ้งความต้องการพัสดุหรือขอให้จัดหาไว้อย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการจัดหา เพื่อป้องกันการจัดหาโดยวิธีพิเศษ โดยอ้างความเร่งด่วนหรือไม่ 			
๓.๓ การจัดหา <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการจัดหาพัสดุตามที่แจ้งความต้องการไว้ หรือไม่ ▪ กำหนดระยะเวลาการดำเนินการจัดหาในแต่ละวิธีไว้เหมาะสมและทันกับความต้องการหรือไม่ ▪ มีการจัดทำทะเบียนประวัติผู้ขายรวมทั้งสถิติ ราคานะและปริมาณไว้หรือไม่ ▪ จัดให้มีการหมุนเวียนเจ้าหน้าที่จัดหาหรือไม่ 			

คำตาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดทำราคากลางเพื่อใช้เปรียบเทียบกับราคาเสนอขายหรือไม่ ▪ มีการเปรียบเทียบราคาซึ่งอัตรั้งสุดและ/หรือราคาจากผู้ขายหลายแห่ง เพื่อให้ได้ราคาที่ดีที่สุดหรือไม่ ▪ การจัดทำกระทำโดยหน่วยจัดทำ หรือพนักงานจัดหา ตามไปแจ้งความต้องการพัสดุหรือใบอนุมัติจัดหาที่ได้รับอนุมัติแล้วหรือไม่ ▪ กำหนดอ่านจากนุมัติ โดยพิจารณาจากมูลค่าของพัสดุหรือบริการ เพื่อความคล่องตัวและรักภูมิในการปฏิบัติงานหรือไม่ ▪ มีการจัดทำใบสั่งซื้อและสำเนาให้ผู้เกี่ยวข้องคือผู้ตรวจสอบของ ผู้แจ้งจัดหา บัญชี หรือการเงินฯลฯ หรือไม่ ▪ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำสัญญาซัดเจนและรักภูมิหรือไม่ ▪ กำหนดรูปแบบสัญญาที่เป็นมาตรฐานหรือไม่ ▪ ในสั่งซื้อจัดทำขึ้นโดยเรียงลำดับหมายเลขไว้ล่วงหน้าและมีการอนุมัติการสั่งซื้อหรือไม่ 			๓.๔ การตรวจรับและการชำระเงิน

คำตาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการตรวจสอบใบสั่งของ กับใบสั่งซื้อในเรื่องปริมาณ ราคา ค่าขนส่ง ส่วนลด (ถ้ามี) เป็นไปตามข้อตกลงหรือไม่ <p>๓.๔ การควบคุมและการแจกจ่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการจัดทำบัญชี/ทะเบียนรับ - จ่ายพัสดุ แยกเป็นประเภทและมีหลักฐานประกอบ ทุกรายการหรือไม่ ▪ มีการตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิก และ ลงบัญชี/ทะเบียนทุกครั้งที่มีการจ่ายพัสดุหรือไม่ ▪ การเบิกจ่ายพัสดุได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วย พัสดุที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้สั่งจ่ายพัสดุหรือไม่ ▪ มีการเก็บใบเบิกจ่ายพัสดุไว้เป็นหลักฐานเพื่อ นำมาสอบยันความถูกต้องของพัสดุคงเหลือกับ บัญชี ทะเบียนหรือไม่ ▪ มีกรรมการ ซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุ ตรวจสอบ การรับ/จ่ายพัสดุคงเหลือประจำปีว่าถูกต้อง ครบถ้วนตรงตามบัญชี/ทะเบียน หรือไม่ ▪ มีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการรับ - จ่าย พัสดุคงเหลือประจำปีหรือไม่ ▪ กรณีพัสดุชำรุด เสื่อมสภาพ สูญหายหรือหมด ความจำเป็นต้องใช้งาน มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง และ ดำเนินการตามระเบียบหรือไม่ ▪ กรณีพัสดุสูญหายหรือเสียหายใช้การไม่ได้ โดย ไม่ทราบสาเหตุ มีการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดทาง แพ่งและติดตามเรียกค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ ▪ มีการให้หมายเลขอรหัสเบียนพัสดุหรือไม่ ▪ สถานที่จัดเก็บพัสดุ มีการแต่งตั้งเวรยามรักษา ความปลอดภัยหรือไม่ ▪ สถานที่จัดเก็บพัสดุ มีการประกันภัยไว้หรือไม่ ▪ มีสถานที่จัดเก็บพัสดุเพียงพอหรือไม่ 			
<p>๓.๖ การบำรุงรักษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการจัดทำแผนการบำรุงรักษาพัสดุ หรือไม่ ▪ มีการจัดทำรายงานผลการบำรุงรักษาเป็นไป ตามแผนหรือไม่ ▪ มีการจัดฝึกอบรมหรือมีคู่มือการบำรุงรักษา ให้แก่ผู้ใช้พัสดุหรือไม่ ▪ มีการพิจารณาข้อเปรียบเทียบการบำรุงรักษา ระหว่างการดำเนินงานเองและการจ้าง หน่วยงานภายนอกหรือไม่ 			

คำถาม	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	คำอธิบาย/คำตอบ
๓.๗ การจำหน่ายพัสดุ <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีการรายงานพัสดุที่หมดความจำเป็นหรือหากใช้ต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และพัสดุที่สูญหายต่อผู้มีอำนาจเพื่อพิจารณาให้จำหน่ายพัสดุหรือไม่ ▪ มีการจัดทำรายงานการจำหน่ายพัสดุออกจากบัญชีหรือไม่ 			

สรุป : การควบคุมการบริหารพัสดุ

.....(จากข้อ ๓.๑ - ๓.๒ มีการควบคุมเพียงพอหรือไม่ เพื่อให้ความมั่นใจว่าการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพและประหยัด หรือไม่).....

ชื่อผู้ประเมิน .....

ตำแหน่ง .....

วันที่ ...../...../.....

ผู้จัดทำ

ผู้พิจารณา :

คณะกรรมการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้ตรวจ :

นางสาวนฤมล อติเรกขิติกุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้เรียบเรียง:

๑. นางสาวกฤษยา บริบูรณ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๒. นายพุทธพล ชะโกทอง

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน